

ALLE VERHALEN SCHATKIST

**Ingeleverd door bewoners Vissershop
op 8 november 2003
als onderdeel van het afscheidsritueel**

Op achternamen alfabetisch geordend

Anoniem 1

Foto van een jongetje op een slee in de sneeuw. Plataanlaan

Anoniem 2

Drie krantenartikelen over de reünie van de school (waarschijnlijk 1972)

“50 jaar Vissershopschool”

Receptie, reünie, voetbaltoernooi en dag vol spelen

Zaandam. – De oudercommissie van de 50-jarige Vissershopschool gaat drukke dagen tegemoet.....

“Jubilerend Vissershopschool begint feest met reünie”

Zaandam Met een receptie in het gymnastieklokaal van de Vissershopschool werden de feestelijkheden rond het 50-jarig bestaan van de school gisteravond ingeluid.....

“Vissershop hield geslaagde reünie”

Zaandam – Ruim driehonderdvijftig reünisten waren zaterdag naar de Lindeboomschool gekomen, om het 50-jarig bestaan van de Vissershop op waardige wijze te herdenken. Ze waren gekomen uit Deventer, Apeldoorn, Arnhem, Leeuwarden, Den Haag, Alkmaar en uiteraard de Zaanstreek, om op deze reünie bekenden te ontmoeten waar zij vroeger het aap, noot en Mies mee hadden geleerd.

Anoniem 3

Vissershop

Dag, leuk, klein, gezellig, apart en bijzonder buurtje. Ik zal je missen!

Ook de mensen die ik al 32 jaar ken en die hier misschien niet meer terugkomen, zal ik heel erg missen. Nu kan ik met de kinderen niet meer door de straten lopen om de bomen en hun bladeren te bekijken, de straatnamen te lezen of aan de waterkant over de Zaan te turen naar de boten die voorbij varen. Zwaaien naar de bemanning. Tekenen wat je langs ziet varen. En hoe moet dat met de aankomst van Sinterklaas met een bijzondere boot! Kan dat nog als alle huizen klaar zijn? Kunnen we dan nog aan de Zaan staan?

Nu tien jaar geleden, verdween de oude school, die de buurt “overheerste” en over een paar jaar is de hele buurt verdwenen. Wat zal ik alles missen!

Mevr. J.G. Anthonie - Bührs

Reigerpark 76 (vroeger Kastanjelaan 11)

1444 AC Purmerend

02994 26540

Purmerend, november 2003

Mijn herinneringen aan het Vissershop zijn: spelen, spelen en nog eens spelen.

In ben geboren in de Kastanjelaan nummer 11 in 1940 en groeide op in de oorlog, mijn broertje werd in 1943 geboren, mijn zusje in 1951.

De lagere school bezocht ik in de Jorge Arnoldusstraat, ‘School met de Bijbel’, dat moest van mijn vader. Ik huppelde altijd van huis naar school, na vieren speelde ik altijd met de kinderen uit de buurt.

Ook bezocht ik de Zondagschool in de Bleekerstraat, dat vond ik speciaal. Met kerstmis maakten we van een appel met crêpepapier en daarin een brandend kaarsje. Na afloop kreeg ieder kind een sinasappel bij de deur, ik was de koning te rijk.

Met weemoed moet ik aan deze herinneringen denken, aan mijn jeugd en mijn buurtje.

Familie JR Beerntsen

Adema van Scheltema plantsoen 22 (voorheen Plataanlaan 1)
1502 RN Zaandam

Ongeveer 20 jaar geleden werd ons een huis aangeboden op het Hop, Plataanlaan 1. We gingen kijken en werden er niet vrolijk van. De deur was dichtgespijkerd. Ramen waren ingegooid. Binnen kasten ingetrapt. Er hadden zich krakers gevestigd, op het dak was gevoetbald. Maar al met al zagen we er wat in en hebben het genomen. We er 18 jaar met plezier gewoond.

Bertel Blaich

Lindenlaan 23 (voorheen Notenlaan)
1505 GJ Zaandam
075 6158647

Deze videoband laat zien hoe de buurtjes van de Notenlaan een huisje voor Beertje, de hand van Gerrit de Ronde op de brommer hebben bevestigd. Let een op het commentaar.

Fred en Nel Bleeker

Oostdors 64 (voorheen Esdoornlaan 80)

1504 BK Zaandam

075 6350513

fbleeker532@freeler.nl

51 en 50 jaar

Herinneringen aan twintig fijne woonjaren op het Vissershop

Wij zijn de familie Bleeker en woonde op de Esdoornlaan 80 met ons vieren: man, vrouw, zoon en dochter. Zo halverwege 1980 zijn we daar komen wonen. Daarvoor hebben we, na eerst twee jaar ingewoond te hebben, ruim zeven jaar op een flat gewoond.

We moesten wel eerst even goed nadenken voor we de woning namen want hij was nog echt in de oude staat; geen douche, de kamer in twee delen, twee slaapkamers, weinig kastruimte. We hadden best een geriefelijke flat dus we gingen er als woning wel op achteruit. Maar voor de kinderen (toen acht en zes jaar) was een benedenwoning toch wel prettig. Het buurtje zelf stond ons aan: gemoedelijk en rustig. De lage huur trok ook wel. We hebben de woning toch wat opgeknapt, weliswaar enigszins behouden want er was toen al sprake van renovatie of nieuwbouwplannen, en zijn er heerlijk in gaan wonen. We hebben de tijd afgewacht wat er zou gaan gebeuren. Na een aantal jaren kwam toen de eerste ronde om een keuze te maken tussen renovatie of nieuwbouw. Ons huis had behalve een scheve vloer en wat vocht nergens gebreken. We hadden dus niet zo behoefte aan nieuwbouw en stemden tegen. Het werd een stukje renovatie en daarna hebben we zelf de boel verder opgeknapt. De slaapkamers hebben we opgedeeld want de kinderen werden ouder en konden dus niet bij elkaar blijven op één kamer. Het werd een gezellig woninkje. Met de burens kregen we leuk contact, het werd een gezellig stukje straat. De kinderen waren zo'n beetje allemaal van dezelfde leeftijd. We gingen dingetjes samen doen zonder de deur bij elkaar plat te lopen. 's Zomers zaten we met zijn allen heel gezellig voor de deur. Om de boel op te fleuren hebben we van de gemeentetuintjes leuke eigen tuintjes gemaakt. Kortom het was er erg gezellig wonen.

Onze kinderen zijn alleen niet op de Hopschool geweest omdat ze al op de A.Schweitzerschool op de Wibautstraat zaten en dat hebben we zo gelaten. Ze hebben voor zover we weten een heel leuke jeugd gehad op het Hop. Ze zijn rond hun 24ste jaar het huis

uitgegaan. Maar niet zelfstandig op het Hop. Onze zoon heeft nog ongeveer een jaar of zes in de Vijfhoek gewoond, wat inmiddels ook gesloopt is. Het Hop op zich kon ik al wel een beetje omdat ik als 15 jarig meisje werkte bij de Vivo Co de Boer, op de hoek van de Zuiddijk. Daardoor kende ik nog wel veel gezichten die daar als klant in de winkel kwamen. Ikzelf heb niks met de stad Zaandam en ik zal het ook nooit wat vinden. Ik ben hier op mijn 12^e komen wonen vanuit een dorpje. Dat was wat ik terugvond op het Hop: het dorpsgevoel. Ik voelde me daar erg op mijn gemak. Maar helaas kwam daar toch een eind aan. Op een gegeven moment begon toch die molen voor de sloop weer ter draaien. Het was onze bedoeling om er te blijven wonen, maar mijn gezondheidsproblemen (reuma) noodzaakten ons toch om eerder te verhuizen. Met ontzettend veel pijn in ons hart hebben we de knoop door moeten hakken. Sinds november 2000 wonen we nu op een flat, maar ik kom nog geregeld op het Hop. We gaan nog heel gezellig met wat mensen om en we volgen alles wat er gebeurt. Er gaat dus toch wel wat door je heen als je ziet dat je lekkere huisje, waar je twintig jaar met heel veel plezier hebt gewoond, er niet meer staat. Ik hoop er toch, ook al wonen we er niet meer, nog vaak te blijven komen. Ik denk wel dat je de oude sfeer niet meer terug krijgt. Wij kijken dan ook terug op twintig jaar woonplezier.

Piet en Alie Bodde

Plataanlaan 61 (voorheen Notenlaan 23)
1505 RN Zaandam
075 615 9755

Na in de vijftigerjaren op de T.J. Troelstralaan gewoond te hebben, was het Hop voor ons niets vreemds. Boodschappen deden wij al bij Co de Boer op de hoek. Het beroep van mijn man Piet was steenzetter. Dat hield o.a. het repareren en onderhouden van de kade's langs de Zaan in. Zodoende groeide de liefde voor het Hop. Om daar langs de Zaan te wonen was een grote wens. De gelegenheid om dat te verwezenlijken kwam in 1996. Helaas is de sloop wat ons betreft te vroeg gekomen. Maar wij gaan ervan uit in 2004 weer naar onze geliefde plek op de Notenlaan terug te keren. In die tussentijd maken wij er met andere Hoppers het beste van. Zo heeft Piet een clubje opgericht voor Jeu de Boules. Wij willen hier niet meer weg.

J.K. Bonte

Kamphuisstraat 13 (voorheen Plataanlaan 30)
1501 VA Zaandam
075 6159675

Namens mijn zoon Karel, dochter Alice en mijn man J.K. Bonte en mijzelf A. Bonte – Onrust. Wij hebben hier ruim 37 jaar plezier gewoon op de Plataanlaan 30.

Linda Boelhouver - Kerszemaker

Plataanlaan 45 (voorheen Lindenlaan 16)
1505 GP Zaandam
075 6 15 79 93
06 20 03 98 35
39 jaar

In 1940 kwamen mijn grootouders te wonen op de Plataanlaan 45. Mijn vader en zijn broer werden daar geboren. Toen mijn vader mijn moeder leerde kennen raakte ze na een paar

jaar zwanger. Er was geen huis voor hen, dus gingen ze inwonen bij mijn grootouders. Daar ben ik dus ook geboren. Mijn moederkoek werd bij de grote Plataan gegraven.

Mijn jeugd heb ik grotendeels doorgebracht op het Hop. Ook al was ik verhuisd met mijn ouders naar de Vijfhoek, ik was regelmatig bij mijn opa en oma. Ik zat op de Vissershopschool. In het speelkwartier glipte ik naar mijn oma voor een kopje chocolademelk.

Toen ikzelf getrouwd was wilde ik graag terug naar het Hop. Mijn opa en oma verhuisden in 1988 naar een seniorenwoning. Ik heb toen geprobeerd om in het huis te kunnen wonen. Helaas ging dit niet door. Een jaar later kregen wij een huis op de Lindenlaan nr. 16. Nu is dat gesloopt. Maar wat heb ik als wisselwoning? Plataanlaan 45. Met de sloop verdwijnt er een stuk van mijn verleden.

Jan Boonstra

Plantaanlaan 22
1505 GR Zaandam
075 6172352
j.boonstra@tiscali.nl

Vissershop
- een sonnet –

In de jaren van wereldbrand en crisistijd
Verrees het tuindorp aan de Zaan
Nu bedreigd in haar bestaan
Raken we het Hop dan werk'lijk kwijt

Menig jongen, menig meid
is hier nooit weggegaan
Verhuisde soms van laan naar laan
Vreugd verdriet, in goede en in slechte tijd

't Leven was hier altijd 'raik'.
Toch komt er nu een einde aan
Het slopen nam een start...

Besloten in de armen van de 'daik'
En de rivier de Zaan
't Blijft een buurtje met een hart

Tiny Bouterse

Beukenlaan 5
1505 GS Zaandam

Wat mij nog het meest als herinnering is bijgebleven van school zijn de oorlogsjaren. Dat we vaak niet naar school konden. Dan was de school bezet door de Duitsers. Het gymlokaal werd gebruikt als paardenstal.

Illustratie: krantenfoto met alle leerlingen van de Vissershopschool in 1945. Waarschijnlijk zette de fotograaf de hele school in één keer op de foto om te bezuinigen.

Grietje Breugom - Vis

Dorpstraat 52 (voorheen Beukenlaan 4)
1534 NK Oostknollendam
075 6426375

Hallo, ik ben Grietje Vis, geboren op 8 augustus 1942 op de Beukenlaan 4. Ik ben er een van een tweeling. Mijn vader Jan Vis werkte in de oorlog bij de Hembrug. Toen wij ongeveer een maand of tien oud waren, nam hij ons mee in de zijtassen van de fiets. En dan kregen wij bij kantine van de Hembrug lekkere dingen.

Wij hadden acht kinderen. Toen ik 6 jaar werd zijn we verhuisd naar de Burgemeester Versteegstraat 19. Ik was net van de kleuterschool op het Hop af.

Groetjes

Familie Bultstra

Lindenlaan 31
1505 GJ Zaandam
075 6157823

De winter in 1968

In 1968 was er een strenge winter. Door de buurt was een ijsbaan gemaakt op het Teerplein. Met emmers water en slangen liep het Teerplein onder water. Twee nachten strenge vorst en het was bevroren. We hadden een ijsbaan. Er werd geschaatst door kinderen en burens. Moeder Schaaphok gooide er een brokje muziek tegenaan. De ene na de ander plaat werd er gedraaid. De oudste zoon draaide ook nog films. Er was warme chocolademelk. De kinderen uit de buurt hadden veel plezier.

De zomer

In de zomer zitten we in de Lindenlaan altijd buiten met een potje bier, met kaas en worst. We hadden veel plezier met de familie Boelhouwer, Bultstra, Talsma, Kleiman en Leen Prins. De kinderen zwommen in de Zaan. Hopelijk komt dit weer terug.

Femmie en Nicky Charmant

Kastanjelaan 9 (voorheen Notenlaan 22)
1505 GL Zaandam
075 6177497

Femmie en Nicky Charmant gaan op 1 november verhuizen naar Villa Voorzaan, Notenlaan 22, 1505 GC Zaandam

Mijn herinneringen aan het Hop gaan niet zo heel ver terug. Ik woon hier sinds 1992. Om mijn verhuiskaartje stond: "Villa Voorzaan". Zo voelde het. Na een fikste opknapbeurt woonde ik in een prachtig huis met een mooie houten vloer en blauwe kozijnen en deuren en een prachtig uitzicht op de Zaan.

Goede herinneringen? In de zomer zittend in de tuin, een praatje met de burens, samen een kopje koffie. Genietend van de bootjes die langs kwamen. Grote schepen krakend door het ijs tijdens de strenge winters. Sintmaarten zingen met de kleinkinderen. Alle buurtjes zittend in de deuropening met de snoeptrommel op schoot.

Slechte herinneringen?

De gedwongen verhuizing uit mijn prachtige huis. Nu de sloop begonnen is herinnert alleen de grote boom vlak aan de Zaan nog aan dit plekje. Ik hoop dat hij de kaalslag overleeft. Als ik dan in mijn nieuwe huis terug kom, herinnert deze boom nog aan mijn vertrouwde plek.

Met zin gekomen met tegenzin vertrokken.

Brenda en Natasja Driesten

Plataanlaan 36 (voorheen Esdoornlaan)
1505 GR Zaandam
075 6178512

Door Brenda en Natasja

Dit is het ouderlijk-huis van Brenda en Natasja Driesten. Wij hebben hier altijd met heel veel plezier gewoond. Lekker dicht bij school en toch nog bang dat je te laat kwam. Spelen op het schoolplein: touwtje springen, knikkeren, hinkelen, elastieken en balletje trap in de Hopstraat bij de koepel. Met de bal spelen in de koepel en dan weggestuurd worden door de buurvrouw vanwege het lawaai.

In de winter een glijbaan maken in de sneeuw, de jongens ritjespikken achter de auto's en zelfs een keer schaatsen op straat omdat het heel erg geijzeld had. Toen hadden we nog winters waarbij er ijs in de Zaan lag. Als er over verhuizen werd begonnen, wilden wij er niets van horen. We hadden het hier naar onze zin en we vinden het nog steeds een gezellige buurt, ook om zelf te wonen.

Ria Driesten, Plataanlaan 36 (voorheen Esdoornlaan), 1505 GR Zaandam, 075 6178512

Herinneringen aan het Vissershop

- A** Vrijwilligers hebben het Hop eens verrijkt met een **amfitheater**. Dit was gelegen op het schoolplein
- B** In 1963 / 64 werd het Hop behoorlijk aangepakt wat betreft de **bestrating**: voortuintje weg en trottoir langs de huizen. Ed zat in de leerling-ploeg van de Gem. Zaandam en heeft dus onder leiding van leermeester Coen Bos het hele Vissershop bestraat.
- C** Het Hop had ook een **clubhuis**. Eén keer per jaar kon je mee op kamp. Vervelende jongens werden teruggestuurd. Hier was Ed er dus één van . Eenmaal thuis gekomen, kwam het idee om poffertjes in de schuur te bakken terwijl pa en moe van Driesten op vakantie waren!
- D** De **dakgoot** van school werd gebruikt voor 'tikkie – de – man'. Later vond Ed dit wel iets te hoog.
- E** De E van **Esdoornlaan** waar **Ed** en ik lief en leed hebben gedeeld.
- F** Meester **Frederiks** (bijnaam Buikie) marcheerde echt op het schoolplein. Als de bal per ongeluk de kant van de meester opkwam, schrok hij. Later voetbalden de 'meesters' (Jan, Stef etc) gewoon even mee.
- G** De kapper van het Vissershop: **Goos van Elburg**. Eens pakte Ed hem in zijn lurven omdat mijn dochter niet mocht rolschaatsen voor zijn deur.
- H** De familie Driesten haalde de krant vanwege een ruzie met de burens om een **hond**. Kortom: de hond, de po en knokken maar!
- I** **Ideeën** genoeg voor de nieuwbouw. De vergaderingen en besprekingen gingen er vaak heftig maar vooral emotioneel aan toe.
- J** **Jammer** dat het Hop niet onder monumenten zorg viel maar ja.....
- K** **De koepel**: poort van het eerste kusje, sigaret etc. Later bron van ergernis door luidruchtige jeugd.

- L** De jeugd op het Hop was zeer ondeugend tijdens de **luilakviering**. Autobanden werden verzameld voor het luilakvuur. De brandweer arriveerde om te blussen maar de jeugd sneed de brandslangen door. De politie dacht de jeugd in te rekenen: voor instappen en achter weer uitstappen.
- M** Bij de familie Smit stond een **molentje** in de tuin. Ed pikte deze molen en om deze onherkenbaar te maken smeerde hij de molen in met teer! Later maakte hij zelf een molen en plaatste deze op het achtererf van de Esdoornlaan. Bang voor vandalisme was hij omdat hij zich zijn eigen daad van vroeger nog heel goed wist te herinneren!
- N** We gaan voor **nieuwbouw**. Ed besluit in de bewonerscommissie te gaan. Hij had een bijzondere eigen inbreng voor discussies.
- O** **Oud** worden op het Vissershop. Jammer genoeg niet voor iedereen.
- P** **Prinkbuik**: de schillenboer van het Hop
- R** Laatste nieuwtjes en **roddels** werden in de buurtwinkels Tromp en Co de Boer uitgewisseld.
- S** **Schaatsen** op het Teerplein met een echte koek-en-zopie tent. Later is het schoolplein ook eens 'ijsbaan' geweest.
- T** Het **torentje** dat nu langs de Zaan zal verrijzen: een idee van Ed. Jammer dat hij het zelf niet meemaakt.
- U** De vlag gaat zeker **uit** als het Vissershop het Vissershop weer is!
- V** **Verhalen van vroeger**: Ed's vader die het Chinese volkslied kende!
- W** Achter op ons erf hadden we druiven struiken: een stukje Frankrijk op het Vissershop. Na de eerste oogst besloot Ed om wijn te maken. Het lukte en het smaakte goed. De eerste fles ging naar Jan Disveld, die het etiket voor op de fles had getekend.
- X** De Hoppers hopen dat de huizen **xxxxxxx** beter worden.
- IJ** De **ijsbaan** aan de Zuiddijk waar veel Hoppers lid van waren.
- Z** Het Vissershop, dorp gelegen aan de **Zaan**

Deze herinnering werd geschreven door Ria Driesten – Engel en is tevens een hommage aan Ed (geboren 21 juni 1946, overleden: 28 maart 2002)

M.C. van Duuren

De Twee Gebroeders 9 (zijn oma woonde op Esdoornlaan 88)
1509 ZM Zaandam
075 6352116

Zaandam, 3 november 2003

Geachte mevrouw Van der Lee

Met belangstelling heb ik gelezen over uw project Het Vissershop, bij gesloten ontvangt u een artikel met foto uit de krant De Typhoon van 1978.

Mijn oma, M.C. van Duuren, heeft zoals u in het artikel lezen kunt vanaf het moment van oplevering van de woningen in 1918 tot ca. 1985 in de woning aan de Esdoornlaan 88 gewoond. Zij, met man, twee zoons en een dochter. Alleen haar dochter leeft nog. Rond haar 90ste is naar een verzorgingstehuis verhuisd, waar zijn op haar 95ste rustig in haar slaap is overleden.

Zij was een korte, strijdlustige, intelligente vrouw. Zij is altijd blijven lezen. (H. Mulisch, Dostojevski, etc). Zij heeft ruim een halve eeuw naar BUUS (buurvrouw) Melk gewoond: Esdoornlaan 90 en zij elkaar tot voor de dood van Buus Melk (Oma van Han Bennink, bekende musicus) trouw gebleven door bezoek af te leggen in de verzorgingstehuizen. Decennia lang hebben zij over en weer om 10 uur bij elkaar koffie gedronken en de problemen. Ook Buus Gritter heeft zeer lang in dezelfde woning gewoond aan de Esdoornlaan 92 (ca 45 jaar of langer). Wij hebben het hier over ras echte Hoppers.

Ik hoop dat het artikel u aanspreekt en dat het toevoegt aan het succes van uw project.

Met vriendelijke groeten,
Martin van Duuren.

P.s. als u meer informatie wilt, haar dochter is nog zeer actief.
Bijgevoegd nog een klassenfoto van Hoppers en Dijkers (Zuidzijdijk)

Artikel 1: *klas apart* d.d. zondag 17 december 2000

Artikel 2: *Huisvrouw, huistrouw; rozen voor mevrouw Van Duuren-Koolman die al 60 jaar dezelfde woning huurt van ZVH*

L.M. Erol-Brehm

Oost- Dorsch 85 (voorheen Esdoornlaan 78)
1504 BL Zaandam

1 november 2003

Ik zelf ben geen Zaandamse. Ik ben geboren in Amsterdam, heb nog in Wormerveer gewoond en pas 30 jaar later ben ik naar Zaandam gegaan, waar ik nu nog woon. Wij hebben ongeveer 14 jaar op het Hop gewoond. Altijd met veel plezier! Onze zoon, nu 21 jaar, zat toen hij 4 jaar was op de Vissershopschool. Was 'n leuke tijd. Zowel voor hem als voor mijzelf. Veel geholpen. De oude school vond ik 'n mooi gebouw, daar hield ik van. Feesten heb ik niet meegemaakt. Wel de feesten van school. Ik ben op 't Hop getrouwd, zo'n 12,5 jaar geleden. Wij zijn verhuisd omdat ik het niet zie zitten om twee keer in zo'n korte tijd te verhuizen. Mijn man heeft nog steeds heimwee naar het Hop. Eerlijk gezegd: ik soms ook! 's Winters erg koud in zo'n oud huis. Maar 's zomers waren de mooiste tijden. Gezellig buiten zitten met elkaar. Wij woonden op de Esdoornlaan 78. Ik ben prater noch schrijver.

Pieter Groot

Middel 74
1551 SR Westzaan
075 62811926

Uit het woordenboek:

Hop (l), znw. *Een droge of bijna droge inham, een aanslibbing.* Een h o p is niet hetzelfde als inham, maar wordt door aanslibbing steeds ondieper en kleiner. H o p p e n vormen zich echter meestal in bochten van het water. Soms ontstaan er in het hop zelf w i j k j e s (*inhammen*). – Te Zaandam vindt men zulk een hop bewesten de Zuidzijdijk aan de ingang van het Ooster-Kattegat: h e t V i s s e r s h o p . Het ontstond door aanslibbing, doch is bij de droogmaking van het IJ en het graven van het kanaal naar Amsterdam geheel drooggelegd en van een dijk omgeven. Later werd op het Vissershop haver verbouwd. – Het woord komt in dezelfde zin in geheel N.-Holl. Voor. Het meest bekend is het H o o r n s e H o p bij Hoorn, waar eveneens slechts weinig water staat. Bij Oost-Grafdijk vindt men het K a m e r h o p (ingepolderd) en het V i n k e n h o p ; vgl. *Kaart v.d. Uytw. Sl. 11.*

AJC

Op zomerse zaterdagavonden klonk vaak op het schoolplein dicht bij ons huis de muziek van blokfluiten en mandolines, we gingen kijken, wat dan was de AJC aan het volksdansen en som mochten we meedansen: we, twee kinderen een rood/blauw gezin, het was omstreeks 1933. Het trok ons aan, maar hoorden al gauw dat wij niet bij de AJC mochten. Zij droegen

uniformen en vader en moeder, beiden antimilitarist, verboden niet veel, maar uniformen; Nee, dat kon nooit en dan: wat weten jullie nou als kind van politiek!

Dit is het begin van een verhaal dat Alie mij eens toestuurde.

Ik heb je het drama verteld dat na een avond praten over 'De Rooie Zaan' als basis en achtergrond voor de video, Alie mij de volgende dag belde en in tranen vertelde dat zij de hele nacht niet had geslapen. Ze begreep absoluut niet dat wij die wereld van toen zo verschillend hadden ondergaan en beleefd.

Het is vermoedelijk de betutteling die bij mij afkeer en afstand deed ontstaan. Ik denk dat de betutteling niet het goede woord is: kleingeestige aanmerkingen maken op, bevitten. Het is eerder het bewust iemand iets willen of moeten bijbrengen zoals gewenst of liever gewild is. Dat eerste boekje van de AJC was een ontdekkingsreis, alle mogelijkheden werden geboden.

'Kunst die partij koos is een angstig verdriet. Toen ik de tekst op de achterkant van de band las dacht ik: 'die klootzakker, hebben zij nog steeds niets gezien, begrepen, geleerd'. Goed het is twintig jaar geleden geschreven, maar dat is voor een vakbeweging geen excuus.

Het Hop en de Volkshuisvesting

Gerrit Groot, geboren 10 mei 1897 te Wormerveer, en Aagtje Bak, geboren op 15 augustus 1899 te Krommeniedijk, trouwen en gaan in Zaandam wonen. Ze worden lid van de Volkshuisvesting en komen in 1922 op de Beukenlaan 10 in het Vissershop te wonen. Alie mijn zus is geboren op 30 augustus 1922 boven de kruidenierswinkel aan de Savorin Lohmanstraat en ik werd geboren op 23 november 1924 in het Vissershop. Vermoedelijk verhuizen wij begin 1928 naar de Eschdoornlaan 86. Ik kan mij nog herinneren dat ik 'meehielp' met verhuizen. In begin 1940 gaan wij naar de P.L Takstraat 3. Onze ouders blijven daar wonen tot hun einde.

Vader werkte bij de Coöperatie 'De Eenheid' eerst als bakker daarna als venter. Zijn wijk was de Zuiddijk, Hanen- en Sluispad en het Vissershop. Later kwam daar toen de nieuwe wijk 'De Arnoldusbuurt' bij.

Staken

Ik ben met vader en zijn vrienden mee naar Amsterdam geweest, zij demonstreerden tegen de 'Vloot-wet'. Ik heb steeds op hun gezeten. Toen het donker werd hadden ze allemaal fakkels, een stok die maar bleef branden. De optocht was zo lang dat je soms dezelfde optocht met fakkels, door een straat, de andere kant zag uitlopen. Op de terugweg leek het wel nacht, als wij een lantaarn tegen kwamen, kneep ik mijn ogen dicht tot ik rechtopstaande streepjes zag.

Na het aannemen van de 'Vlootwet' bedankte vader voor de SDAP. Toen werd hij lid van de OSP, daarna van de SDAP en veel later werd het de PSP...

Aagtje was misschien wel scherper in het beoordelen, zij wilde geen wapens.

Wij lazten thuis: 'De geheelonthouder', De wapens Neder, Militia Christie, De Blauwe Vaan, De Fakkels, en nog wel meer.

Handig

Vader was een handige man, hij kon van alles. Tegen de wand van de schuur had hij gereedschapskisten. Zes rozijnkisten die je er gemakkelijk uit kon schuiven, een kist met timmergereedschap, fietsgereedschap, verf, schoenmakersgereedschap, ijzergereedschap en een kist voor radio en elektra.

Je moest je hele leven met iets bezig, als was het alleen maar met figuurzagen...

Jeugd

Ik kan niet anders zeggen dan dat wij een geweldige jeugd hebben gehad op dat Hop! Brouwer, die mocht ik 's morgens vroeg helpen met slakken uit het vuur van de centrale verwarming te trekken.

De eerste zaterdag van november 2003

Die ochtend ging ik, zoals de hele week al, op de fiets naar de smederij van Jan Venema. Ik zette de fiets aan het eind van het pad tegen het hek. De zon is dan al ruim boven de horizon en schijnt die dag met meer allure dan anders. Het zal nog geen acht uur zijn, de dauw ligt als een goudsluier over het grasland en de rietkragen tekenen zich door de donkere schaduw nog feller. Ik kan niet anders, ik duw het hek open en slenter met het gevoel uitverkorenen te zijn, voor en door iets wat ik niet ken. Aan het eind van het land kan ik alleen maar terug.

Ik zaag en slijp stukken ijzer op maat tot ze passen, dan zal het een uur of tien zijn als er telefoon voor mij is. Het is Sonja die verteld dat Aagtje door haar buurvrouw dood op de bank is gevonden. Ze zouden koffie drinken.

Ik ben er meteen naar toegegaan. Aagtje lag op de bank, haar hoofd op een kussen, een kam in haar hand. Het ontbijt stond op tafel de thee was gezet. Haar gebit heb ik uit het kommetje gehaald en voorzichtig in haar mond gedaan.

O, ze heeft wel eens tegen mij gezegd: 'Ja, als deze handen zich niet meer bewegen!' Dan lachte ik haar uit en riep: 'Jouw handen blijven het altijd doen!'

M'n ietje, adje, otje zo noemde ze mij vroeger wel eens. Ze tilde me op en drukt mij tegen haar aan. Ik kon niet praten, pas na m'n tiende via een paar jaar stotteren ging het over, onder dwangmatige verwensingen van mezelf. Er zijn nog altijd klanken, letters of woorden die ik met ontzag passeer.

Wij gingen naar tentoonstellingen van schilders en naar lezingen zoals 'Kampvuren onder de Evenaar van Dr. Julien. Wij kampeerden in Bakkum, bij boer Zonneveld. Vulden zakken met stro en haalden water uit een pomp. Daar stonden wat oude ronde legertenten. M'n vader was bakker bij de corporatie, daar ging het van uit. Ik was drie jaar en zag voor het eerst de zee van een hoge duintop. Daar waren mannen die ik wel kende, die kwamen 's avonds wel eens bij ons thuis, ze soldeerde gekleurde draadjes vast aan onherkenbare dingen tot radio's. Als ik uit school kwam was er chocolademelk of thee met altijd iets erbij. Toen ik die ochtend door het goud bedauwde land slenterde is Aagtje, mijn moeder gestorven. Een wonder?

Havenstaking...

Ik was op de bewaarschool maar die ochtend was ik niet in het tenen mandje gehesen om weggebracht te worden. Ik zwierf wat in de buurt rond toen mijn aandacht werd getrokken door het lawaai van klepperende klompen van groepen mannen en vrouwen die aan het einde van de Esdoornlaan door de Conradstraat naar de Zaan liepen en renden. Daar moest ik bij zijn, maar er was niet te beleven alleen dat verschillende mannen straatstenen uit de straat los wrikten en die stenen opstapelde daar waar de kaai naar de Zaan begon. Maar langzaam aan ontstond er beroering, het geluid kwam eerst van de overkant, van de havenstraat, daar stonden ook veel mensen en die schreeuwden Maffers, Onderkruipers en Slijmballen en dat zijn de woorden die mij altijd zijn bijgebleven. En dan komt bij mij aan de Notenlaan ook beweging, eerst schreeuwen en daarna worden ook de stenen gegooid. Maar ik weet niet waarheen en ook niet waarom. Als ik me langs broekspijpen en rokken wring en de Zaan kan zien, vaart daar een sleepboot met daar achter twee dekschuiten helemaal vol geladen met stijf tegen elkaar gedrukte mannen in het zwart en met een even zwarte pet. Ik wil voor niet onderdoen: ik wring, vecht en kruip terug naar de weg want in de tuin van Schaap de man van het overzetveer is het tuinpad net voorzien van nieuw grind. Mijn zakker vul ik met de grootste stenen maar als ik waterkant weer bereik is da afstand te groot om die Onderkruipers, Maffers en Slijmballen te raken...

Negen uur half tien, nog is luilak niet gezien

Al weken voor Pinksteren verzamelden en pikten wij van alles wat kon branden en als sleep, herrie kon maken.

Karton was zeldzaam en golfkarton bestond nog niet. Haast alles werd in hout verpakt, gedroogde vruchten, gist voor het bakken van brood. Aardappel en groene kisten. Sloophout en aangespoeld hout uit de Zaan was altijd de basis voor onze fikken. Oude dakbedekking

teerpapier was een belangrijk element voor een groot vuur. Wij verzamelde en verborgen onze buit en probeerden als Hoppers de Dijkers te beroven en dat gebeurde ook anders om...

De sleep was toen een prestige afdwingend element. Des te langer en dikker de sleep was en hoe meer jongens er aan trokken hoe gelukkiger wij ons voelden. Stukken ijzer- of koperdraad aan elkaar gedraaid, vooraan voorzien van stukken hout om aan te trekken, met daar achter de mogelijkheid om alle stukken metaal van ouwe blikken en emmers tot olievat en turfbak te bevestigen. Als wij gesleept hadden, dan deden wij elke avond, werd hij verborgen, ook toen was niemand te vertrouwen.

Wakker worden in de Luilaknacht was nooit een probleem. Je maakte een afspraak met een vriendje, bond een touwtje om je grote teen dat lang genoeg was om een vriendje er aan te laten trekken.

Tine de Haan - Koops

IJssel 32 (voorheen Plataanlaan 65)
1509 JB Zaandam
075 6161638
66 jaar

Zaterdag 8 november 2003

Op 30 juli 1938 werd ik geboren in het Vissershop, Plataanlaan 65.

Volgens mijn moeder was het die dag bloedheet. Ik was twee jaar toen de oorlog uitbrak dus daar weet ik niets meer van. Toen ik vier jaar was ging ik naar de kleuterschool van het Vissershop, daar kan ik me vaag nog wel wat van herinneren. Er was een juf die 'Pannekoek' heette en er was een kastje met een gordijntje ervoor waar het speelgoed in zat.

In de eerste en tweede klas van de lagere school zat ik in de klas van juffrouw Franssen. Wanneer het luchtalarm afging moesten we onder de banken gaan zitten tot het sein veilig weer werd gegeven.

In de derde klas wat het meester 'Bedet', die was heel streng. Hij trok voor de klas aan je oor als je iets verkeerd had gedaan.

In de vijfde klas meester 'Paats' (of zoiets) en in de zesde klas natuurlijk meester 'Frederiks'. Buikie noemden we die. Hij was het hoofd van de school en hij kon heel mooi voorlezen, o.a. en op de wereld'. De hele klas zat te huilen en 'Buikie' hilde lekker mee.

Van de oorlog weet ik nog dat de bomen in de Kastanjelaan omgezaagd werden om zo wat hout voor de kachels te hebben. Ook weet ik hoe we naar de gaarkeuken in de Blekerstraat gingen om eten te halen. Wij kinderen probeerden dan nog een restje te bemachtigen als er iets over was. Mijn moeder gaf ons een melkkoker mee en ze stond altijd voor het raam naar ons uit te kijken als we terug kwamen. Ze kon ons door de Kastanjelaan aan zien komen. Hielden we de melkkoker rechtop dan zat er iets in. Maar hadden we hem omgekeerd dan was er helaas geen restje.

Ik weet ook nog dat alle ramen 's avonds verduisterd moesten worden, er mocht geen streepje licht door komen. Als verlichting was er alleen een drijvertje in een glaasje met olie of zo. We deden dan een spelletje of moeder las als ons voor bij dat ene pitje.

Van de bevrijding weet ik dat de buurtvereniging feesten organiseerden. Er werd een houten podium gebouwd in één van de straten en daar werd dan gedanst. Ik was toen helaas nog te jong. Het Zweedse wittebrood wat we bij de 'Eenheid' konden halen proef ik nog, wat was dat lekker.

Wonen op het Vissershop vonden wij als kind heerlijk. We speelden altijd buiten. We deden spelletjes zoals verstoppertje, touwtje springen, borsen met kralen en de jongens iets met knikkers. In de zomer gingen we zwemmen in de Zaan. We sprongen dan van de steiger aan

de Notenlaan. Luilak was ook altijd een happening op het Hop. Weken van tevoren werd er brandbaar materiaal verzameld en daar werden grote stapels van gemaakt. De dag voor luilak moest je zorgen dat het tuinhekje binnen was en de tuinbank achter het huis anders ging de hele boel op de stapel. Ik heb tot mijn 21ste op het Hop gewoond, met heel veel plezier. Ik zal er nog vaak aan denken.

Dag lieve ouwe Hop

Tini Koops

Anneke Hoogmoed - de Jongh

Blekerstraat 27 (voorheen Notenlaan)

1505 GA Zaandam

075 6174864

58 jaar

Ik ben geboren in het Vissershop. Direct na de 2^e wereldoorlog. Mijn ouders zijn niet in het Vissershop geboren, maar zijn er gaan wonen. Mijn vader is geboren in Zaandam. Mijn moeder in Wemeldinge (Zeeland). Mijn vader was een echte Zaankanter. Verknocht aan de streek. Hij dacht dat het nergens in de wereld mooier was. Het verste waar hij ooit naar toe “moest” was Den Haag, in dienst. Hij deserteerde uit heimwee. Voorop de fiets leerde ik de Zaanstreek kennen. De weidsheid van het landschap, de wuivende rietkragen, de schitterende wolkenpartijen met het vele water.

Er was niet veel nodig om gelukkig te zijn. De zondag gingen we naar de onderdijk, daar werd een plaid neergelegd. Koffie en limonade mee en pinda's. Het was een rijk recreatie gebied vijf minuten van huis. We plukten er bloemen, maakten bloemenkransen, visten naar kikkervisjes in heldere sloten. Was het heel warm weer dan was de oever van de Zaan favoriet. Daar werd dan ook gezwommen. Het hele Hop was speelterrein. Er waren nog geen auto's, dus heel veel ruimte om te spelen. Als ik denk aan mijn jeugd, dan is dat een veilig gevoel. Het was een soort van saamhorigheid waarvan je als kind denkt dat het vanzelf sprekend is. Was je moeder eens niet thuis dan ging je naar de buurvrouw.

Veel mensen hadden kippenhokken en hielden kippen. De kippen van de burens waren nogal pikkerig. Ze hadden een kippenbrilletje op snavel gedrukt van matglas.

Ook had bijna iedereen een rozenboom die tegen het huis opgroeide. In de zomer was dat een prachtig gezicht en het rook ook lekker.

Politiek speelde niet echt een rol. Wel het sociale ten opzichte van elkaar. Burenhulp was vanzelfsprekend, en daar onttrok (bijna) niemand zich aan.

Met alle burens bekeken we zonsverduisteringen en de eerst spoetnik op televisie. We zeiden “buus” tegen de buurvrouw. “Doeg buus”. En ouderen zeiden ‘moge buur’ of de voornaam geplakt aan de buur, zo had je “Ariebuur” of “Keesbuur”.

Na ons trouwen gingen we in het Hop wonen. De burens kende ik al jaren, dat was heel vertrouwd. Markante figuren waren de melkboer, bang waren we van ‘Prikbuik’, de schillenman.

De Zaan, zag je, rook je. We hadden een roeibootje en voeren op de Zaan. Mijn vader viste vis. Die ik er weer uit liet. IJsschotsen op Zaan, de ijsbreker ‘De Ijsbeer’. Het pontje van Schaap. We gingen ermee over. Zwemmen in de Zaan. De buurvrouw vertelde dat bij haar schoonmoeder met mooi weer de gang vol lag met korsetten van alle zwemsters.

De haven waar mijn vader werkte als voorman. Hij ging niet met het pontje. Hij fietste om.

Dat was zuinigheid. Het pontje kostte geld. De Zaan is altijd weer anders. De grote kustvaarders uit Siberië en Scandinavië. Het zwembad met de springplank van 9 meter. Mijn vader is 2x van de Hembrug gesprongen. Hij dacht dat hij nooit meer boven kwam. Vroeger

was het water brak in de Voorzaan, en regelmatig "lichtte" het water net als de zee. Als er dan gezwommen werd, zag men er fluorescerend uit.

De school was groot met twee trappenhuizen. Iedereen kende de conciërge Wassillie. Hij heeft generaties gekend. Hij liep wat moeizaam. 's Morgens vroeg liep hij langs, dat hoorde je. Even later ging dan het licht aan in de school. De ketel voor de verwarming werd opgestookt. Toen Wassili 65 jaar en met pensioen ging werd het schoolplein naar hem vernoemd: "Wassiliplein".

Toen hij was gestorven stopte de rouwstoet bij de school. Die wens had hij uitgesproken en dus gebeurde dat. Kinderen, leerkrachten maar ook ouders en grootouders stonden daar om afscheid van Wassili te nemen. Zijn laatste wens ging in vervulling.

Toen ik op school zat, waren er twee meesters die 'pikkie' voor hun naam geplakt hadden gekregen. Als ze het niet konden horen noemde men ze 'Pikkie Paards' en 'Pikkie Romein'. Het waarom was niemand duidelijk, het was gewoon zo. De bovenmeester (hoofd van de school) werd 'Buikie' genoemd, "Buikie Frederiks, dat was wel duidelijk waarom dat was!

Luilak werd altijd gevierd met grote vuren op de hoeken van de straat. Eerst werd in de elektriciteitskast op de Troelstralaan de verlichting uitgeschakeld. Dan was er alleen noodverlichting op de hoeken van de straten. Dat was op zich al spannend. Van tevoren werd alles wat maar kon branden verzameld en 'verstopt' voor de politie. De bootsteiger bijvoorbeeld was zo'n schuilplaats. Het liep ook wel eens uit de hand. Op de hoek Lindelaan / Beukenlaan was het vuur zo groot dat de brandweer de muur van het dichtstbijzijnde huis nat moest houden. Het was zo erg, dat het behang aan de binnenkant van de muur losliet. De politie probeerde de daders van deze vuren dan te pakken. Dat was onbegonnen werk. Ze vluchtten door de stegen over de schuren naar andere straten. Mijn vader bleef op, omdat hij bang was dat zijn tuinhek er 's morgens niet meer zou staan. Alles wat achter los stond, bijvoorbeeld de waslijnstokken om de waslijnen omhoog te steken werden uit voorzorg in de schuur gezet. Als het ochtend werd ging men warme bollen kopen bij de bakkerij Van Noord. Dan mocht je vanaf de Zuidijk de trap af naar beneden naar de bakkerij. De bollen waren nog warm van het bakken.

Ook waren eens de putdeksels in de straten met teer dichtgemaakt. De brandweer kon daardoor niet bij het bluswater, wat natuurlijk heel gevaarlijk was.

De bomen horen bij het Hop. Ik ben geboren in de Kastanjelaan. Daar staan de grootste bomen. In het voorjaar getooid met de witte kaarsen, de bloesems. In de herfst verzamelden we bladeren, we speelden in de hopen bladeren. Onderhoud van bestaand groen heeft niet de hoogste prioriteit bij de gemeente. Toen niet en nu nog niet. Als het bladerdek te dik werd, waardoor er weinig licht in de huizen binnen kon komen, werden er handtekeningen opgehaald en gingen we ermee naar de gemeente. Dan werden de bomen gesnoeid. Vergeefs werd in de herfst naar kastanjes gezocht, deze bomen geven geen kastanjes. Bij de vorige renovatie wilde de gemeente de grote bomen weghalen, maar daar waren de bewoners tegen, ook al gaven ze veel schaduw.

De school was heel groot en hoog en daardoor imposant. Helemaal bovenin was een grote zolder. Bevoorrechte kinderen waren wel eens op zolder geweest. Er werden van de vogelbescherming opgezette vogels bewaard. Er ging dus in het rond dat 'er op zolder allemaal dooie beesten stonden'. Vanuit het zolderraam keek je tot de duinen.

Misschien dat de bouw van de Den Uylbrug heeft bijgedragen aan de versnelde verzakking en daardoor de scheurvorming van de huizen.

Oude huizen zijn verrassend. Onderin in de ingebouwde keukenkast zat een holle ruimte. Bij een razzia zat mijn vader daar op een krukje. Mijn moeder deed het vloertje op zijn plaats en zette er de borden en dergelijke weer op. De schuilplaats werd nooit gevonden! Nog zo'n

plaats was de holle ruimte waar je in kon door de vloerplanken van de overloop weg te halen. Buurman vertelde eens dat hij daar zijn geld bewaarde. 'Niet tegen teveel mensen vertellen hoor, buurman' zei ik tegen hem. Hij vertrouwde ons. Er was ook een kelder. Daar werden aardappels en ook wel kolen voor de kachel bewaard. Ook hadden mensen apart een kolenhok op het straatje achter gebouwd. Misschien voldeden de huizen niet meer aan de eisen van deze tijd. Maar als bewoners dat zouden vinden, waren ze vrij om te gaan verhuizen. De mensen verbouwden de huizen op de manier dat ze voldeden aan de eisen van mensen die er woonden.

Uit cultuurhistorisch oogpunt had dit juweel van architectuur nooit gesloopt mogen worden. Ook in relatie tot de industrie. Andere steden koesteren dergelijke wijken. In Zaanstad (Zaandam) is ten onrechte vaak veel te veel gesloopt. Wanneer er geen herkenning is meer met het verleden, kun je overal wonen. Zie hiervoor de op elkaar lijkende nieuwbouwwijken, waar niets van wat authentiek is voor een streek, in terug te vinden is. Ofwel dertien in een dozijn.

Men gaat volledig voorbij aan de sfeer en vooral de rust van wijkjes die zo'n 90 jaar geleden werden gebouwd. Nieuwbouw heeft deze rust niet.

Jan Koops

De Appelboom 4 (voorheen Plataanlaan 65)
1551 BT Westzaan
075 6214715
66 jaar

Familie geschiedenis: wij hebben 24 jaar op het Hop gewoond. Vanaf een paar maanden na mijn geboorte in 1936 tot het jaar 1960. Mijn ouders zijn er niet geboren, mijn zus Tine is wel op het Hop geboren in het jaar 1938.

Jeugd: mijn hele jeugd, vanaf 1936, heb ik op het Hop gewoond. Van de oorlogstijd herinner ik me een roerige tijd met geleverde Duitse soldaten in de Hopschool en spannende momenten vooral met luilak als 'de groene polizei' achter je aan zat. Ook mijn tienerjaren bracht ik door op het Hop, het was een fijne tijd. De rode politiek speelde een belangrijke rol bij ons thuis.

Trouwen. Ik mijn partner niet op het Hop ontmoet hoewel ze er wel op school is geweest. Ik heb haar bij de drukkerij ontmoet waar ik en zij werkte. We zijn er na ons trouwen niet gaan wonen. We zijn naar Westzaan verhuisd. Daar woon ik al vanaf 1961.

Feesten. De feesten die ik mij herinner zijn inderdaad Luilak en de IJsbaan de Zuidpool. Ik was goed in schaatsen. Maar ook de bevrijdingsfeesten na de oorlog, met danspartijen met mijn ouders in het zaaltje van Kok op de Bleekerstraat. Een markante persoon op het Hop was mijn buurman Klein (hij was schelpenvisser). Ik had een haatliefde verhouding met hem, maar achteraf was hij een fantastische man, ik kan er wel een paar pagina's van vol schrijven. Hij woonde op de Plataanlaan 63.

Werk. Na de lagere school op het Hop heb ik de VGLO school en de grafische school in Amsterdam doorlopen. De VGLO met mijnheer Brinkkemper en Arpman waren mijn mooiste schooljaren. In 1951 ben ik in de drukkerij wereld terecht gekomen en dat was op advies van de heer W. Brinkkemper een goede kans geweest. Ik heb 41 jaar tot mijn VUT periode in de grafische industrie gewerkt bij verschillende drukkerijen o.a. in Westzaan, Zaandam, Assendelft en nogmaals Westzaan. Ik ben nu met pensioen.

De Zaan. Aan de Zaan heb ik inderdaad mooie herinneringen, zoals het zwemmen bij de steiger van de Zaandammer boot, het pontje van Schaap en het zwembad op het eiland waar mijn grootouders van moeders kant woonden en ik een groot deel van mijn kindertijd was.

De oude school De Hopschool was een prachtig schoolgebouw met een fantastische sfeer. Ik kan mij nog details voor de geest halen, hoe het er uit zag. Zelfs van de gymzaal en het schoolplein aan weerszijden van het gebouw. Ook herinner ik mij nog de meesters en juffen

erg goed. Juf Panhuis (kleuterschool), Juf Blokker (1^e en de 2^e klas), meester Romeijn (3^e), juf Bedet (4^e), meester Paas (5^e), en mijnheer Frederiks van de 6^e klas en hoofd van de school. Wat dat betreft zou ik de Klok zo 60 jaar terug willen draaien maar dat zeggen wel meer oude knarren.

De bomen. De bomen hebben inderdaad een gezichtsbepalende rol in de wijk. Ik kan mij nog goed herinneren hoe ze in de oorlog bij gebrek aan brandstof allemaal omgehakt en gezaagd werden. Een drama. Ze staan er nu weer prachtig bij en het zou mooi zijn als ze ook het nieuwe Hop gehandhaafd blijven.

Verleden. Het Hop heeft inderdaad een rijk verleden. Het waren de eerste woningen van de ZVH. Het kantoor van de ZVH was ook op het Hop, op de Notenlaan boven de koepel. De crisisjaren waren vóór mijn tijd. Ik weet het alleen van de oorlog en de tijd erna tot 1960. Toen de Den Uylbrug en zo werden gebouwd woonde ik al in Westzaan.

Sloop De huizen voldeden toen wel aan de eisen van de tijd. Ik heb daar dan ook geen hinder van onder vonden, hoewel ik geen eigen kamer had, ik sliep op de overloop. Ik weet best dat het nu anders is, maar de sloop doet mij toch verdriet. Ook architectonisch is het zonde, dat is goed te zien op foto's in het Zaans Museum o.a. een foto van de Plataanlaan en een prachtige lange foto van de Notenlaan in zijn geheel. Zonder sentimenteel te zijn schoot ik vol toen ik die zag.

Prater of schrijver. Een schrijver ben ik zeker niet en een prater ook niet. Maar u mag best langskomen voor een gesprek over het mooie verleden op het Hop. Verder veel succes met uw schatkist.

Antje Lastdrager

Texelstraat 67 (geboren Notenlaan 5)

1506 ZV Zaandam

075 6165193

82 jaar

Familie geschiedenis:

Familie Lastdrager kwam in 1917 op het Hop wonen. De eerste woning was op nieuwe Lindenlaan 13, de tweede woning Notenlaan 5 (1919 nieuw). Derde woning Bleekerstraat 49 (1929 nieuw). Vertrek van het Hop, eind 1936.

Via obligaties kwam de familie op het Hop terecht. Arie Lastdrager en Jeltje Kroonberg zijn in oktober 1913 getrouwd. Zij waren slachtoffer van de watersnood in Zaandam. Vluchten naar een familie die bij de Hembrug woonden. Hadden 1 kind van 2 jaar. Arie Lastdrager jr. en kregen in 1917 een huis toegewezen in de Lindenlaan 13.

Antje Lastdrager, als eerste meisje op het Hop geboren op 25 januari 1921, Notenlaan 5.

Mijn verhaal

1928 Het gerucht ging op het Vissershof dat er een inbreker opereerde. Er was een fiets gestolen uit de schuur aan de Esdoornlaan en er was een vrouw lastig gevallen door een man met een bivakmuts en lange jas. Arie Lastdrager, mijn vader, Henk Schreuder en Jan van Delden waren de drie sterkste mannen van het Hop. Zij besloten dat ze om beurten 's avonds de ronde zouden doen om zo een of twee zware jongens te pakken. Na een paar weken avondcontrole zwakte dit af. Ze konden niets ontdekken. Op een avond middenwinter waren mijn vader en moeder zoals altijd vroeg naar bed gegaan. Mijn vader werd om 4.30 uur al door Bartje de klepperman gewekt omdat hij om 5 uur de bootwerkers moest overzetten van het Hop naar de Haven. Mijn moeder werd wakker en hoorde gerommel aan de voordeur. Ze maakt haar man Arie wakker. Vader hoorde het nu ook. Ze dachten; 'dit moet de inbreker zijn'. Mijn vader sloop op zijn tenen de trap af. Hij hoorde het gerommel aan het slot van de voordeur. Hij wachtte nog even, hij gooide de deur open en greep de kerel bij zijn keel en sleurde hem de gang in. Toen grote schrik, want de man was mijnheer

Laatsma, een leraar van de HBS. Hij kwam thuis van de avondlessen. Hij woonde een paar deuren verder, maar had zich vergist in de deur. Het Vissershop was toen schaars verlicht met gaslantaarns. De man moest bij gebracht worden met vlugzout. Voor mij, een meisje van 7 jaar, een onvergetelijke gebeurtenis. Ik ben nu 82 jaar maar zie het nog steeds voor me. De echte inbreker en verkrachter zijn overigens nooit achterhaald.

Herinneringen 1921-1936:

De strijd tussen de Hoppers en de Dijkers vooral in de luilak nacht.

1 mei: bloemen plukken op de Dijk. Kransjes maken in je haar voor de optocht van 1 mei.

Herfst: forten (?) maken van de vele bladeren die dan op het Vissershop lagen.

De bazaar met Pasen in de gymzaal van de school draaiend-ract (?)

Piano muziek van Lou Dekker. Dansgroep van Jan Vrolijk. De pindachinees die binnen mocht om zijn pinda's te verkopen. Had een broodtrommel met een touw om zijn nek hangen. 'Pinda, pinda, lekker, lekker 5 cent.

Nel de balletjes boer die iedere week op het Hop kwam verkocht voor 5 cent een schoteltje balletjes. Moeder zette het schoteltje in de keuken, 5 cent erbij en Nel schepte het vol.

In de zomer als er veel boten in de haven lagen, samen met Elly van Delden naar Bartje de klepperman, vragen of hij onze vader een half uur vroeger wilde wekken.

Een cent aan de violman geven die eens per week op het Hop speelde, waarvan bekend stond dat hij heel rijk was geweest en in een heel groot huis langs de Vecht had gewoond.

Zomerse zondag, Vissershop 1929

'morgens kwamen bij mijn moeder Lou Dekker, Jan Vrolijk, Toon van Soest en Jo Hofland, Bouwer, conciërge van de school, om gezamenlijk alle culturele zaken te bespreken.

Operette Toneel, Boekbespreking die de komende winter in de school 's avonds plaatsvonden. Moeder had een pan soep met brood die bij mooi weer buiten werd geserveerd. Om 2 uur 's middags luisterden ze gezamenlijk naar de boekbespreking van Dr. Ritter Radio. Wij speelden in de erepoort van de Notenlaan. 's Middags kwam er een groep SDAP'ers die dansten en zongen liedjes van o.a. "Men smeedt het ijzer zo lang als het heet is. Men smeedt het ijzer zo lang als het gloeit". Wat ik me ook nog herinner: "wij zijn soldaten van het Rode Leger. Nooit, nooit zullen we wapens dragen. Nooit doen we daar aan mee. Wij zijn soldaten van het Rode Leger. Laat de hoge heren het zelf maar proberen. Nooit, nooit "...en zo voort. Het heeft veel indruk gemaakt want na 75 jaar weet ik het nog.

Bijzondere mensen van het Vissershop

Daan Schaap, geestelijk gehandicapt, liep altijd met een blokje hout aan een touwtje door het Hop. Trien Emmer. Mooiste meisje van het Vissershop. Toch triest: vader in de gevangenis, moeder mensenschuw. Ouwe de Heer was in Transvaal, Zuid-Afrika geweest. Zong altijd: 'Transvaalse boeren' hebben het overwonnen. Het was een heel erge oude man. Kok de kolenboer zat met St. Maarten in zijn kantoor. Hij was heel erg dik, had zijn brilletje laag op zijn neus staan. Ieder kind dat kwam zingen kreeg een stuiver. De attractie van het Hop, een stuiver was heel veel. Berliner Bollen Man, die met de boot uit Amsterdam kwam met een kar van glas en daaruit zijn bollen verkocht voor 3 cent. En dan mijn vader, die alle mensen van de Haven, het Zwemband, Prins Hendrikkade bracht waar ze wilden wezen.

Foto 1924, Notenlaan 5, bewoners

Iedereen op deze foto is, behalve Antje, die is nu 82 jaar

Het meisje achter het hekje is Antje Lastdrager.

Van links naar rechts: Henk Kroonberg, (broer van Jeltje Lastdrager, de moeder van Antje), Mevrouw van Vliet, Merijtje Kroonberg, Jeane Kroonberg (zusters van Jeltje Lastdrager-Kroonberg), Gerrit van Vliet (bewoner van Notenlaan 6).

Foto 1924 Rozentuin

Notenlaan 5, familie Lastdrager

Langs de erkers van de kamer en slaapkamer groeide klimop

Meisje zittend op stoeltje: Antje Lastdrager (eerste kind dat op de Notenlaan geboren is)
Meisje staand: Jeane Lastdrager (eerste kind dat op de Lindenlaan geboren is)
Met streepjapon: Jeltje Lastdrager-Kroonberg (geboren 28 december 1894)
Andere dame: vriendin van Jeltje

Foto juni 1930 Schoolreisje

Juffrouw Kooi

Op haar schoot: het meisje dat Duyves heette.

Staande: Meester Pets

1° rechts met blonde krullen: Elly van Delden

2° rechts: Antje Lastdrager, zwart haar met pony

Wij waren hartsvriendinnen

Anneke Kriek

Keplerstraat 70 (voorheen Lindenlaan 3)

1505 XM Zaandam

075 6319968

Ik Anneke Kriek, ben als vijfjarige met mijn ouders en een halfbroer op het Vissershop in de Lindenlaan 3 komen wonen. Ik heb op de Vissershopschool gezeten. Jaren later verhuisden vader en moeder naar Beukenlaan 17. Zelf ben ik jaren later met mijn gezin op de Plataanlaan 11 gaan wonen met man en dochters Cindy en Katja. Hier hebben we 4 jaar gewoond. We zijn later naar de Lindenlaan 10 verhuisd, het was toen net gerenoveerd. Hier hebben we 16 jaar gewoond. De tijd van Wereldkampioenschappen Voetbal waren erg gezellig. Wij hadden de straat versierd en de televisie buiten staan. Anderen namen frisdrank mee. In deze tijd werden er nog cross wedstrijden gehouden op de crossbaan in de Conradstraat. In de winter werd het schoolplein natgespoten door de brandweer en konden de kinderen hier op schaatsen. Iedereen die hier woonde kende elkaar. Het was een leuke en gezellige buurt om te wonen. Helaas zijn deze huizen er niet meer, maar het was een buurt en een tijd om nooit te vergeten. Maar het leuke is toch dat mijn kleinzoon en kleindochter Remy en Anouk Helling op dezelfde school zitten.

Foto 1. Het huis Beukenlaan 17, waar mijn ouders woonden.

Foto 2. Mijn vader in de tuin ons huis aan de Lindenlaan 3.

Foto 3. Carnaval. Dochter Katja liep mee in de straat en was bloemenmeisje.

Foto 4. Huis Plataanlaan 11, kijkend op de andere huizen in de straat.

Krantenknipsel Dagblad voor de Zaanstreek, 16 september 1971

Aan de Bleekerstraat kwamen vroeger boten op de helling.

Met 2 foto's

Marjolein Mannaart

Halstraat 13 (voorheen Plataanlaan 85)

1502 VG Zaandam

06 24756881

In 1983 kregen we de kans om van tien-hoog uit Poelenburg naar een benedenhuis te verkassen. Het enige minpuntje was dat het een flinke renovatie zou krijgen. Toch was het geen reden om het niet te doen. Het werd net zomer toen we ons in het Vissershop. Plataanlaan 85 installeerden. Ik vergeet nooit het gelukzalige gevoel de eerste ochtend dat ik zo naar buiten stapte in de zon in het kleine tuintje dat erbij hoorde. Het belangrijkste was dat

onze dochter die toen één jaar was heerlijk beneden op kon groeien. En dat deed ze, wat heeft ze er genoten van alle vrijheid en speelruimte. Wat ook heel fijn was, was dat de buurtgenoten altijd erg opletten. Ik hoefde nooit bang te zijn dat er iets zou gebeuren. Iedereen kende elkaar, iets wat ik niet gewend was. Het was ook heel gewoon dat de buurt met zijn allen buiten ging zitten als het mooi weer was. Door dat alles weet ik ook bijna niets meer van de verbouwing. Die was best heel erg ingrijpend. Na 10 jaar zijn we verhuisd naar het Kalf. De oude woning begon heel wat gebreken te vertonen. Met veel moeite hebben we toen afscheid genomen.

Familie Moone

A. Scheltema Plantsoen 23 (voorheen Esdoornlaan 3)
1502 RM Zaandam
0756179553

Wij zijn niet geboren of getogen op het Vissershop, we hebben er wel bijna 13 jaar naar volle tevredenheid gewoond. Twaalf jaar lang liepen elke dag hetzelfde rondje met ons hondje. Meestal ging dit gepaard met een groet of een praatje. Alleen de laatste jaren ging het Vissershop achteruit door al die plannen over de sloop. Ons plekje komt niet meer terug want na de sloop komen minder huizen terug, ze zijn ook duurder. We hebben dus besloten om weg te gaan naar een andere oudere wijk met dezelfde kneuterigheid als het Vissershop eens had!

Vanja Nikolov

Ingezonden: A4 collage (tekst met illustratie) in wissellijstje

Knikkeren met eelt op je vingers. Sintmaarten lopen totdat mijn nek pijn ging doen van de kilo's snoep die daar aan hing. Op de glasbak hangen. Muggenlarven uit de Zaan vissen. Ouwel pikken, oh nu staat het vast! Boodschapjes doen bij Bertus. Verwonderd bij de kapper naar binnen gluren wanneer hij een klant had. Ravotten in het halfgesloopte schoolgebouw. Ravotten in de bouw van de nieuwe school. In de klimboom hangen. Spoorzoekertje met stoepkrijt. Buitenspelen totdat het echt niet meer mocht, in de zomer tot tien uur. Yeah. Sinterklaas opwachten op het schoolplein. Hutten bouwen met kinderen uit de buurt. Rondhangen in de bibliobus. Snoep kopen bij Oké of Smikkel. Eén meter kauwgum in een keer in de mond proppen. Ik heb van 1982 tot 1992 op de Plataanlaan 85 gewoond. Met een gevoel van heimwee denk ik terug aan deze magische tijd.

Henk Neijman

PL Takstraat 3 (voorheen Plataanlaan)
1505 PG Zaandam
075 6157041

Beleving op het Vissershop

Geboren in 1946 op de Plataanlaan op het Vissershop
Opgegroeid en naar de kleuterschool op het Vissershop
De lagere school doorgelopen op het Vissershop
Gespeeld en kattenkwaad uitgehaald op het Vissershop
Verliefd geworden op mijn buurmeisje op het Vissershop
Verloofd en getrouwd met dat meisje van het Vissershop
Een woning elders gekregen dus verhuizen van het Vissershop

Na een aantal jaren kwam er een woning vrij op het Vissershop
Alles verbouwd en weer gezellig terug naar het Vissershop
Kinderen gekregen die opgroeiden op het Visserhop
Lief en leed meegemaakt op het Vissershop
In 2001 besloten vanwege de onzekere toekomst van de vernieuwing om te verhuizen van
het Vissershop
Doch in 2003 weer verliefd op het Vissershop

Een oud-bewoner

Annie Ofman - v.d. Wilde

Plataanlaan 43
1505 GN Zaandam
075 616 43 03

Foto: winter 2001 op het Teerplein

Toen wij in 1957 een huis kregen op het Hop had ik (Annie) nog nooit van het Vissershop gehoord. Ik kom uit Westzaan. Het huis was vanbinnen erg verwaarloosd, wij hebben er drie maanden aan gewerkt om het naar onze zin te maken. Er waren nog twee kamers, waarvan er in een kamer gestookt kon worden. In de andere kamer hadden wij een oliekacheltje wat altijd natte ramen gaf. Door de jaren heen hebben we steeds wat opgeknapt en nu in 2003 ziet het er keurig uit en woon ik, nu alleen, er erg naar mijn zin. Onze eerste zoon Rob is in 1962 geboren en onze tweede zoon Coen in 1965. Ze gingen eerst naar de kleuterschool op het land van Wastora. Coen ging naar de kleuterschool in de oude school. Ze hebben allebei de klassen in de oude school doorlopen. Op het pleintje voor ons huis werd veel gevoetbald, want er waren toen nog veel kinderen in de buurt (1960-1975). Nu is het een schelpenplein en erg stil. Er wordt alleen Jeu de boules gespeeld. Rob ging op tafeltennis bij Z.T.T.C. in de oude school en werd jeugdkampioen. Hij speelt nog steeds. Coen ging bij de Zilvermeeuwen voetballen, hij speelde heel goed. Hij heeft nog in het Noord-Hollands team gespeeld. Met luilak werd het een groot feest bij de brandstapel en als de brandweer kwam werden de slangen doorgesneden. Wat een lol. De jongens wonen nu op het Kalf en in Amsterdam. Mijn man Klaas is in 2002 overleden. Wij woonden erg naar onze zin op het Hop. Onze burens de familie Kerszemaker, (†) en de familie De Jonge (†). Het is altijd rustig wonen geweest met de hele buurt en dat is iets waarom ik hier wil blijven. Herinneringen zijn: boodschappen doen bij de groentehandel De Heer –Kooy en later bij Ruud de Kreek (op kaartje: 2). Klaas ging altijd naar Goos de Kapper (3). De jongens gingen 's zaterdags naar de film in het clubgebouw op de Bleekerstraat (4). Boodschappen haalde ik ook bij Coöperatie (5) en later bij de Vivo-winkel (6). Die is afgebrand. Het was mooi, vooral met de bomen in de zomer. Ik hoop, dat het prettig wonen wordt in het nieuwe Hop.

Ans Pieper

Twiskeweg 28A (voorheen Hopstraat 1)
1504 AD Zaandam
075 6125504
54 jaar

Aangeleverd: 3 pagina's handgeschreven tekst en een getekende plattegrond van de woning.

Geschiedenis. Ik ben niet geboren in het Vissershop en ook niet in Zaandam. Toen ik in het Vissershop kwam wonen, woonde ik al 25 jaar in Zaandam. Ik was net gescheiden en kreeg mijn woning als tijdelijk aangeboden. Het was voor het eerst sinds die 25 jaar dat ik weer

alleen woonde. Ik zou een woning in een van de straten krijgen. Lindenlaan 7 gingen we bekijken. Toen bedacht Dick Menzel, die dit regelde, dat hij nog iets ander had en wel Hopstraat 1. Maar dat kreeg ik niet zomaar. Omdat de trap van die woning door het ernaast gelegen huis loopt, weliswaar met een muur ertussen, moest de nieuwe bewoners een rustig type zijn. Lopend naar de woning ontmoetten wij achterbuurman Ed en ook de buurvrouw van Hopstraat 1. Ik merkte dat ik gewogen werd en... goed bevonden.

De woning: Hopstraat 1 was het eerste kantoor van de woningbouwvereniging ZVH. Net zoals de huizen in het Vissershop, was dit het eerste bezit van de ZVH. Je kon merken dat het niet als woning gebouwd was. De totale grootte was ± 4 meter x 8 meter. Het huisje was dus ondiep, maar heel licht, omdat er aan alle lange kanten ramen waren. Er was een gootsteen en een douchecabine. Het toilet was beneden en tegen het huis aangebouwd. Het was dus 's winters ijskoud. Daarom zat er een voorhistorisch kacheltje in.

Toen ik in de woning kwam, was die goed onderhouden achtergelaten door de vorige bewoonster. Alleen in de kamer moest nieuwe vloerbedekking komen. Ik heb echter de spijkers uit de houten vloer getrokken. Ik heb het donderbruin gebeitst en er een kleed opgelegd. Het was een mooie vloer. Ik voelde dat deze vloer heel wat had gezien en meegemaakt.

Als ik zei dat ik in de Hopstraat woonde, wist bijna niemand waar dat was. Maar als ik zei: 'ik woon op het Hop boven de poorten', dan wisten ze het wel. Dan kwamen de verhalen. Bijna elke Zaandammer had er wel gewoond of ze hadden een familielid die er woonde. Ze speelden als kind onder de poorten, deden koppeltje duiken aan de metalen beugels in de hoeken of ze hadden er hun afspraakjes. Ook werd mij verteld dat je vroeger als autorijles had, dan moest je onder de poorten door rijden. Dat was een moeilijke oefening. Ouderen vertelden dat ze hun huur op het kantoor moesten betalen en dat er een put was geweest voor witkalk. Dat kon je ophalen om je huis te witten.

Vanaf het eerste begin voelde ik mij heel erg thuis in het Vissershop. Ik voelde me veilig. Ik zat in mijn eentje in mijn huisje, als enig op een-hoog, maar ik voelde mij wel tussen de andere bewoners wonen. Je maakte gemakkelijk een praatje. Ik had wel het idee dat ik in de gaten werd gehouden, maar dat heb ik niet als naar ervaren.

De Zaan: Ik heb ook erg genoten van het licht en het water. Het leek alsof ik in een vuurtorentje woonde of de poortwachter was. Als ik aan mijn werktafel aan het raam zat zag ik alleen het water, alsof je op een schip zat. Als het stormde bewoog het huis. De wind sloeg over en onder het huis door. De ramen trilden, maar ook de vloer. Ik ben nooit bang geweest. Ik dacht: 'het heeft het al negentig jaar gehouden'. Ik vond het wel opwindend. Het water leeft, het is altijd anders. Er is ook altijd wat te beleven: vrachtschepen, vissersbootje, kinderen die op een surfplank speelden. Maar ook futen met jongen en mijn geliefde zwanen met jongen. Ik had ook een heel ver uitzicht. Kon links tot de Den Uylbrug kijken en rechts langs het eiland naar de oude haven.

's Ochtends had ik de zon achter en tot 's avonds laat had ik hem voor. Zo ontdekte ik dat de zon in de zomers helemaal rechts onderging. In de herfst en lente bijna recht voor mijn huis en die winter meer naar links. In de zomer zwommen de kinderen in de Zaan. Ze sprongen van de steiger. Ik heb het ook één keer gedaan (aan het water wonen en niet zwemmen, kan niet). Als de maan scheen werd ik 's nachts wakker van het licht, omdat het ook nog weerspiegelde op het water.

Bomen: voor mijn deur stond een es. Ik heb een mooie boom. Er zaten veel vogels in. In de zomer als het warm was, en het in mijn woning bijna niet uit te houden was, ging ik er onder op een bankje zitten lezen, breien of mijmeren. Ik beschouwde de kade, de grasrand en het bankje maar als mijn tuin, ook omdat ik geen balkon had.

Achter mijn huis stonden de esdoorns waarvan ik hield. Volgens de boomkalender was het mijn boomtype. Verder vond ik de lindebomen heel mooi, vooral als ze bloeiden. Dan rook het zo lekker. De platanen, de schitterende kastanjabomen. Ik hoop dat ze blijven. Beuken

en haagbeuken. Alleen een notenboom is er niet. Wel mooie wilgen. Voor Zaanse begrippen staan er in het Vissershop mooie, grote bomen.

Verhalen: bijzonder is het verhaal dat ik een keer de voordeur niet goed had dichtgetrokken. Een buurvrouw kwam langs en zag het. Later kwam ze terug en toen stond de deur nog open. Ze belde aan maar er werd niet op gereageerd. Toen heeft ze een buurman gewaarschuwd. Die is boven gaan kijken of het wel in orde was. Ik was naar mijn werk. Toen ik 's avonds thuis was en zij het licht zagen branden, kwam eerst de buurvrouw aanbellen om het te vertellen. Later kwam ook de buurman nog om het te zeggen. Dat is wat je noemt sociale controle, maar het voelde goed.

Tot slot. Ik heb van 15 mei 2001 tot 30 maart 2003 in het Vissershop gewoond. Ik heb het er echt naar mijn zin gehad. Ik vond het heel erg dat ik er weg moest. Was verdrietig, ook omdat ik wist dat het gesloopt zou worden. Ik wilde een daad stellen en heb daarom met de verf van mijn 'nieuwe' huis onder de poort geschreven: DOMWEG GELUKKIG IN DE HOPSTRAAT. Want zo is het!

Nel Prins - Krook

't Kalf 58b (voorheen Bleekerstraat 16)

1509 AE Zaandam

075 6168169

Ingezonden: 3 handgeschreven schrijfblok pagina's

Zaandam 7 november 2003

Mijn herinneringen gaan terug naar de jaren '40 – 50'. Eind 1940 zijn wij, mijn ouders, mijn broertje en ik, verhuisd van de Kamphuisstraat naar het Hop en wel naar de Bleekerstraat nummer 16. Bij veel mensen was dit adres niet bekend omdat het een achteraf paadje was, gelegen tussen de woning van de familie Van Iekelen en de familie Brouwer van de scheepswerf. Wij woonden daar met de families Korssen, Kroon, Kat en buurman Manis. Onze woning en die van Manis en Kroon waren wel de oudste huisjes. Familie Korssen woonde aan de andere kant naast ons, dat huis was groter en waarschijnlijk later gebouwd. De waterput van buurvrouw Keizer tegenover ons, weet ik mij nog goed te herinneren en ook dat de familie Kat erg christelijk was. Het waren allen lieve mensen voor mij. Buurvrouw Keizer en buurman Kat hadden aan de voorkant van hun huisje een grote tuin die doorliep tot de straat, ongeveer 20 meter. Er werden aardappelen geplant en groeiden prima. De Duitsers moesten zonnig oefenen voor het leger en gingen in de aardappelplanten liggen! Buurvrouw Keizer was niet bang en met strenge woorden en druk gebarend heeft ze de soldaten toch weggejaagd. En ze gingen. Ik stond, als kind van 7 jaar, te trillen op mijn benen. Ik was erg bang van de Duitsers en had dus veel respect voor buurvrouw. Door het achterraam van ons huisje keken wij tegen de zeepfabriek aan. Twee keer, met tussenpoos, heeft het daar flink in de brand gestaan. Onze meubels werd op de Bleekerstraat gezet. Uit school vandaan kon ik dan niet naar huis. De Duitsers hielden de wacht! Ik ging dan gauw naar mijn tante, de familie Kriek) die op de Esdoornlaan woonde naast melkboer Bakker.

Ons huisje had beneden in de kamer twee bedsteden. Soms als het koud wat sliepen wij daar met mijn moeder. Mijn vader was in Duitsland, hij was tewerkgesteld onder dwang van de Duitsers. Op een ochtend stapten wij uit de bedstee en stonden we in het water. Het vloerkleed dreef erin. Er was dus een overstroming! De Duitsers waren 's nachts aan het spuien geweest in IJmuiden. En weer werden de meubels verplaatst. Als er luchtalarm was mochten we niet naar buiten. Maar onze plee stond een stukje lopen bij ons vandaan, tegen de scheepswerf van Brouwer aan. Dat was heel vervelend want juist bij luchtalarm kwamen de krampen.

Mijn schooltijd op het Vissershop heb ik niet zo fijn gevonden. Streng en weinig aandacht. Mijn juf was juf Blokker. Als je je niet aan de regels hield trok ze je aan je oren uit de bank. En hup, naar de gang!

Ik had wel vriendinnen op school waaronder ook Wil Kok. Samen gingen we veel zwemmen in het zwembad op het eiland via het pontje van Schaap. Ook 's morgens heel vroeg gingen we zwemmen, het was dan kosteloos.

Van mijn moeder kreeg ik ook een abonnement voor het zwembad. Ik kreeg dan zwemles en dan mocht je de proef halen. Als je dat haalde dan kon je goed zwemmen. Mijn moeder vond dat belangrijk, ondanks de hoge kosten heb ik dat toch gekregen. In 1944 zijn we verhuisd naar de Kegelbaanstraat. Ook een achterafje dat bijna niemand kent. Ook daar heb ik veel meegemaakt.

Lies van Rein

Plataanlaan 20
1505 GR Zaandam
075 6705982

Oud en Nieuw Vissershop

Even stoppen met denken
Zoeken naar een nieuwe balans
Kijken naar het slopen van de huizen
Krijgen we toch een nieuwe kans

Nog na mopperend en soms ook tranen
Verplaatsen we ons naar fase twee
De saamhorigheid wordt beter
Want we delen ons wel en wee

Nu de volgende fase
Wachten op de eerste paal
Hopelijk geen strenge winter
Want dat is catastrofaal

We willen snel weer terug verhuizen
Echt het is geen mop
Alle mensen misschien weer blij en vrolijk
Terug naar het mooie 'vernieuwde' Vissershop.

Leuke dingen

Er was eens een brandje in de Esdoornlaan, wat natuurlijk eigenlijk wel erg was. Maar voor ons was het ook aanleiding voor gezelligheid. Met een bakje koffie in de hand stonden we gezellig kletsen. We bedachten toen dat als we de gemeente tuintjes eens weghaalden, we er privé tuintjes van konden gaan maken. En dan een bankje voor de ramen. Dat moest te doen zijn. Dus zo gezegd zo gedaan. Mijn zoon zorgde voor oude planken van bouwafval. En toen met zijn allen planten en struiken ruimen. Samen het hekwerk timmeren en schilderen. Allemaal zelf plantjes en bloemen gekocht. Het was knotsgezellig. Nou toen kwamen de bankjes, en bij mooi weer met z'n allen bij elkaar koffie drinken en een wijntje erbij. Super. Tot 's avonds laat. En zo kwam er bij het geklets ook ter sprake om met elkaar op vakantie te gaan. We begonnen met vijf vrouwen, maar helaas viel er een af omdat haar man erg ziek werd. Dus met z'n vieren naar een huisje in Drente (maart 1998). Dat was zo goed bevallen, dat we het jaar daarop met een bus naar Spanje zijn gegaan. Nou we kwamen zo uitgelaten terug, dat het jaar daarop ook twee mannen mee wilden. Dus in 2000 gingen we met z'n zevenen naar Salou. En in 2002 met zijn achten. Nu in 2003 was er even

geen plaats voor een gezamenlijke vakantie in verband met verhuizingen. En of het er nog weer van komt hangt af van het kostenplaatje. De huur wordt straks een stuk duurder. Maar we zien wel hoe het loopt.

Nare dingen

Leuke dingen maar ook nare dingen gebeuren er op het Hop. Zo kregen we een nieuwe bewoner in de buurt. Een vreemde jongen, hij was ooit in een trip (??) blijven hangen. Soms gewoon aanspreekbaar soms niet te vatten. De achterburen waren wel bang van hem. Hij liep met zwaarden en ander gek materiaal rond. Zette som zijn radio installatie of zijn t.v. buiten. Haalde vaak kinderen binnen wat niet iedereen prettig vond. Zo zat hij een keer in de deuropening met een touwladder en een glazen bakje. We zaten ook buiten en vonden het erg vreemd. Ik ben gaan kijken. Het bleek dat hij, zoals hij zelf zei, twee vogelspinnen aan het dressereren voor een nieuwe act in een bar op de Dam in Zaandam. Doodeng allemaal. Met de kerst had hij wel honderd theelichtjes aan. Op de vensterbank, op de grond, overal. Toen ging hij naar de post en heeft de kat waarschijnlijk wat omgestoten. Toen was er brand. Prettige kerst. Hij kon dus niet meer terug in dat huis. Soms zagen we hem nog wel eens. Een jaar later, het was weer kerst, heeft hij zich bij ons voor, in de boom zijn eigen opgehangen. Erg triest. Naar wij vernomen hebben, heeft hij het hier gedaan omdat hij hier toch fijn had gewoond. Voordien gaf hij die boom 's nachts ook wel water uit de Zaan. Dat ging er nogal luidruchtig. Dan had hij weer zijn gekke bui. Helaas, hij is niet meer. Er zijn hier dus ook wel trieste dingen gebeurd.

Mevrouw De Ridder

Esdoornlaan 5
1505 GE Zaandam

Aangeleverd: 1 handgeschreven A5 blocnotevel

Ik heb met veel plezier op het Vissershop gewoond. Ik ben 4x verhuisd op het Hop. Wij krijgen een nieuw huis.
Groeten mevrouw De Ridder

G.W.H van Santen

Kastanjelaan 14 (voorheen Plataanlaan 49)
1505 GL Zaandam
075 6706195

Ingezonden: 1 A4 met de hand geschreven

Het Hopje

Ik heb eerst, 22 jaar lang, op de Plataanlaan 49 gewoond. Ik ben wel geen Hopper, maar toen ik hier kwam wonen voelde ik mij meteen een Hopper. Maar als je op de Notenlaan komt wonen, nou, dat is heel fijn. Dan nu mijn herinnering aan het Hop. Ieder let altijd op elkaar. Dat vind je nergens. En ik vind dat Jaap Smit in het zonnetje gezet moet worden, omdat hij vroeger van alles organiseerde, zoals luilak en voetbaltoernooien. Het was altijd dulle pret. Maar dat is allemaal voorbij. Het Hop bestaat zo meteen niet meer. We gaan 8 november over de Zaan, dan is het met het Hop gedaan. Dat kleine dorpje aan de Zaan.

Yvonne van Santen

Lindelaan 21
1505 GJ Zaandam
075 6177429

ingezonden: 1 handgeschreven A4, 1 A2 krantenartikel van vrijdag 3 oktober 2003: ZVH viert 90 jarig bestaan met expositie

Het was altijd leuk wonen in het Vissershop met vroeger de tuintjes voor de deuren en de schuiframen. Wij hadden vroeger ook nog luilak op het schoolplein. Toen werd er tenminste nog wat gedaan. Wij hopen dat dit weer eens gaat komen. Wij hopen ook dat het nieuwe Vissershop net zo gezellig wordt als het oude Hop. Dit is geschreven, dit is gedaan, Yvonne van Santen is mijn naam.

Rob Schoen

Jaspersstraat 2 (voorheen Plataanlaan 61)

1504 GG Zaandam

075 7716989

68 jaar

ingezonden: 2 A4 met getypte tekst, ingevuld kaartje

2 pagina's uitdraai website www.zaanstad.sp.nl/vissershop.stm

1 A4 met 16 kleuren foto's van het Hop

2 A4 met 16 zwart-wit foto's van het Hop en de Zaan

Gegevens van Rob Schoen: geboren 14 februari 1936

Ik ben geboren op de Zuiddijk 213 in de serre beneden. Gewoond op de Plataanlaan 61 van 1936 t/m 1953.

Mijn vader is Willem Schoen, geboren 5 februari 1911, overleden augustus 1997.

Mijn moeder is Stijntje Schoen-Vet, geboren 20 mei 1908, zij woont in een aanleunwoning van het Mennistenerf.

Zus Selma: geboren 13 juni 1943. Zij is getrouwd met Piet Wester op de Huntum in Amsterdam Z.O.

Markante figuren

Een speciaal figuur was buurman Klein die op Plataanlaan 63 woonde. Hij was schelperboer. We gingen in de vakanties met hem mee schelpen vissen aan de kust bij Durgerdam aan het IJsselmeer. Daarna gingen ook nog mee met het uitventen bij kippenboeren. Het was altijd fijn om mee te gaan, ook omdat het de enige keer was dat je in een auto zat. Klein had een auto die oorspronkelijk van Flipje uit Tiel was. De auto moest nog aangeslingerd worden en de verdeelkap lag 's avonds achter de kachel. Anders ging het feest niet door. De verdeelkap was van hout en moest warm en droog zijn. Hij had een werf achter aan de dijk voorbij het Barnegat waar Klein met dezelfde auto dakpannen ging malen voor de tennisbanen. De auto werd opgekrikt en een extra wiel zonder band werd er met bouten aan vastgemaakt, daar ging een snaar om naar de dakpannenmachine en draaien maar. Deze constructie had hij zelf bedacht. Een keer hebben een groep jongens toen het donker was, zijn auto weggeduwd naar het Grote Plantsoen en toen over het hekje getild. Buurman Klein was in paniek, zijn auto was gestolen. Hij was heel erg kwaad en dat is natuurlijk wel in te denken.

Op Plataanlaan nummer 71 woonde de familie Ten Pierik. Hun zoon Kees was, zoals de meeste jongens op zondagmorgen, naar de Zondagschool aan de Bleekerstraat gegaan. Hij had daar met lichtbeelden geleerd en gezien dat Jezus over het water kon lopen. Toen de zondagschool uitging liep hij naar de bootsteiger en ging het ook doen. Jan Koops van de Plataanlaan 65 heeft hem samen met nog iemand uit het water gehaald. Hij was bijna verdronken. Kees ten Pierik is later zeeman geworden en heeft toen een been verloren. Hij stond in een lus van een ketting of touw en zei: 'hé, daar gaat een schoen'. Dat bleek

naderhand zijn been te zijn. Toen Kees weer aan wal werkte had hij een zeilschool, ik denk in Harderwijk. Hij is toen tijdens zeilinstructies overboord geslagen en verdronken.

In de oorlog hadden de jongens mij opgestookt om van melkboer Jan Bakker een bus melk van zijn kar af te gooien en sneeuw erin te doen. Ik heb toen flink op mijn falie gehad van mijn ouders want zij hebben toen een hele tijd bonnen in moeten leveren.

Op het Simon de Wit terrein en in de school zaten de Duitsers. Wij gingen er altijd naar toe en kregen brood en snoep. Tegen ons waren ze toen aardig.

Ik ben drie jaar naar de Vissershopschool geweest. Twee jaar bij juffrouw Fransen en het derde jaar bij meester Paats. Ik ben toen van school gegaan naar de Libertaire school in Zaandijk. Daar heb ik een heel leuke tijd gehad. Meer kinderen van het Vissershop gingen naar die school, soms lopend, soms met de bus en ook wel met de motordekschuit van Bets uit Zaandijk.

Wiebe Visser, de schilder van de Plataanlaan nr. 77 was de eerst met een auto in de straat. Wij mochten met onze slee vastgemaakt achter de auto over het Hop. Eerst een paar tegelijk, maar dat ging niet goed. Toen ging iedereen apart, dat was ook een groot feest. In de strenge winter gingen wij op de Zaan achter de ijsbreker over het ijs naar de Haven. Daar werden wij niet goed ontvangen, want het was altijd haat en nijd. Je kon toen helemaal over ijs naar het Alkmaardermeer lopen. Wij gingen richting Zaandijk en Wormerveer. 's Zomers gingen we vechten tegen de Havenbuurt met vloten gemaakt van koekblikken. Ik niet meedoen, want ik kon niet zwemmen.

De bomen op het Hop hebben betekenis voor mij want waar ik nu woon op de Jaspersstraat 2 staat een Plataanboom op de hoek. Voor ons huis aan de Plataanlaan stond er ook een. Wij gingen iedere herfst bladeren vegen en zogenaamd huizen en forten van bouwen. Nu, november 2003, ligt er weer een hoop bladeren voor ons huis, dan komt automatisch de herinnering weer boven.

Ik vind het heel jammer dat de buurt plat gaat want het was toch wel een monument zo'n gemeenschap. Een gezellige en fijne buurt waar je contact met elkaar had. Dat is nu bijna nergens meer. Hadden ze er niet een gezellige buurt voor ouderen met centraal een bejaardenhuis voor neer kunnen zetten?

Het Sinterklaasfeest in de gymzaal altijd een groot succes met De Graaf als Sinterklaas. Ik ben geen prater of schrijver maar ben blij dat ik zo mijn gedachten over die fijne tijd kwijt kan. Dit is toch de basis geweest voor je verdere leven.

Namen die ik nog weet zijn ongeveer als volgt:

Vanaf de Conradstraat: 91?, 89?, 87 Groeneschei?, 85?, 83 Jacobs, 81?, 79 Helms, 77 Visser, 75 Streuper, 73 Ten Pierik, 71 Van 't Hof, 69 Vonk, 67 Neijman, 65 Koops, 63 Klein, 61 Schoen, 59 De Boer (tuinman), 57 Reijer, 55 De Jong (olieboer), 53 Ooms, 51 De Boer (schilder), 49 heel vroeger Van der Weide, 47 Schermer, 45 Kerssemaker, 43?, 41 Dupon, 39 Groet, 37 Korver, 35 Span, 33 De Groot, 31 De Jong, 29 Tieleman, 27?, 25 Merckx, 23 Keizer, de rest weet ik niet meer.

Extra uitleg bij de foto

Jan Koops woonde op de Plataanlaan 65 en ik Rob Schoen woonde op nr. 61. We waren kameraden zoals je ziet samen in de box, zandbak enz. Hij ging mee naar Groet naar het kampeershuisje van mijn ouders. Ik ging af en toe mee met De Trijntje, de boot van zijn opa. De boot lag aan het eiland, waar zijn opa ook woonde. Op de Hopschool zat Jan bij juf Blokker en ik bij juf Fransen. Jan is van de Hopschool naar de Kattegat school gegaan en daarna naar de grafische school. Ik ben na drie jaar naar de Libertaire school in Zaandijk gegaan en daarna naar de Handelsdagschool aan de Zeemanstraat in Zaandam. Jan ging werken bij drukkerij Huig in Zaandam waar hij zijn huidige vrouw heeft ontmoet. Toen Jan en Guda gingen trouwen zijn we elkaar een beetje uit het oog verloren. Ik ben toen met mijn vrouw wel op bezoek in Westzaan, maar mijn vrouw had nooit zin om bij andere mensen op visite te gaan, dus dat verwaterde. Jan's vrouw Guda, is 12 jaar geleden overleden Guda was een dochter van een vriendin van mijn moeder. Jan komt regelmatig bij ons een bakkie doen en ik ga ook naar hem toe en zeker op zijn verjaardag. We kregen weer meer contact.

Een paar jaar geleden zijn we samen naar Amerika geweest en nu zijn e iets anders aan het zoeken om naar toe te gaan.

Jan (Johannes Willem) Schermer

Munnikenweg 38 (voorheen Plataanlaan 47, tot medio 1947)

1823 DC Alkmaar

072 5119371

geboren: 3 mei 1931 te Zaandam (73 jaar)

Het hele gezin (vader en moeder) verhuisd naar de Willem Brinkmanstraat 38 in Zaandam. In 1960 i.v.m. werk Zaandam verlaten. Thans woonachtig te Alkmaar.

Aangezien zowel familie van mijn kant en van mijn echtgenote (afkomstig uit de Haven in Zaandam) bijna geheel in Zaanstad woont, kom ik daar regelmatig.

Het Vissershop was in mijn ogen en afgezet tegen de in de jaren dertig en veertig heersende sociale omstandigheden, een fijne en gezellige buurt, waar burenhulp geen loos begrip was. Het was, ten tijde dat ik er als (kleine) jongen woonde, volop crisistijd, gevolgd door de tweede wereldoorlog.

Schooltijd

Uiteraard ben ik op de Vissershopschool geweest. De meeste leerkrachten (meesters en juffen) ken ik nog bij naam en sommigen van toenaam:

Klas 1 en 2: juf R. Bas-Blokker, bijgenaamd de "Blokkenoos", die de gewoonte had om, als je niet oplette, aan je oor te trekken.

Klas 3: juf Hartenhof, volgens onderschrift op schoolrapport. Ik kan mij haar niet goed voor de geest halen. Mogelijk door een periode met ziekteverzuim vanwege een beenoperatie.

Klas 4: Tijdelijk meester De Waal. Hij begeleidde ons bij het zingen op de viool en hanteerde de strijkstok ook af en toe om tikken uit te delen. Kees Kat mocht niet meezingen want die had de baard al in zijn keel. Toen hij toch een keer zijn mond opendeed, haalde Pikkie de Waal (zijn bijnaam) met de strijkstok uit. Deze werd door Kees in de vlucht gegrepen. Hij duwde het tussen zijn bank en de leuning van de bank ervoor en brak hem in tweeën. Einde zanglessen. De andere tijdelijke meester was Bedet. Hij had een kaalgeschoren hoofd, dus zijn bijnaam laat zich raden. Hij kon niet zo goed orde houden, waardoor menigeen de gang op werd gestuurd of in de koker van de goederenlift gestopt. Op een dag presteerde een al te enthousiaste leerling, die voor het bord met de blinde kaart van Europa stond, het om met de aanwijsstok – toen hij vanuit de klas bewust verkeerd werd gesouffleerd, roepende dat de hoofdstad van Rusland 'Koumos' was – dwars door de landkaart te steken. Het gevolg was dat het schoolbord naar beneden kwam en op het hoofd van meester Bedet belandde.

Meester Bedet gaf ook gymles, wat er hoofdzakelijk op neer kwam dat hij met de stok op de grond tikte. We moesten op de maat wat heen en weer lopen of in de rondte lopen.

Klas 5: Meester Meertens. Voorzover mij bekend geen bijnaam. Een zeer goede onderwijzer, die de klas volledig onder controle had. Door zijn manier van les geven werd je interesse gewekt en leerde je veel.

Klas 6: Meester Frederiks, bijgenaamd 'Buikie'. Hij was het hoofd van de school. Ook zo'n goede en fijne onderwijzer. Door iedereen – ook ouders – gerespecteerd en gewaardeerd. Iedereen keek altijd uit naar de leesles, speciaal naar het deel waarin meester Frederiks voorlas, of beter gezegd voordroeg. Dit kon hij geweldig, met een perfecte intonatie en zeer gevoelig. Boeken als 'Keteltje in de lorrie' en de 'Artepappa'. Wij luisterden met volle aandacht en kregen bij bepaalde passages, evenals de meester, een brok in de keel. Hoe dan ook, ik heb een hele fijne lagere schooltijd gehad.

Jeugdherinneringen

Kattenkwaad en vechtpartijen zijn van alle tijden. Dus ook in mijn jeugd. Er was een grote rivaliteit tussen de buurten, bijvoorbeeld met de Meidoornstraat en de Haven. Het kon er dan

heftig aan toegaan. Maar na afloop was alles weer vergeten en vergeven en trok men op school of op de voetbalclub weer gewoon met elkaar op.

In een buurt zijn er altijd een paar die er uitspringen en vaak als dader van een uitgehaalde streek worden aangewezen. Dit waren in mijn tijd Jaap Smit, bijnaam 'Pitje' en Maarten Boon, bijnaam 'Kippie'. Toen er weer eens een keer een ruit gesneuveld was, werd Pitje dan ook voor één van de daders aangezien. De politie bracht een bezoek aan huize Smit. Vader Smit deed open en het volgende dialoog vond er ongeveer plaats. Agent: 'Is uw zoon thuis?'. Vader Smit: 'Jawel, waar gaat het om? Wilt u hem spreken?'. Agent: 'Ja, we vermoeden dat hij een ruit heeft ingegooid'. Vader Smit: 'Hij 'legt' te bed'. Agent: 'Zo naar boven gestuurd of gevlucht?'. Vader Smit: 'Nee, hij legt al een week te bed met mazelen. Maar u mag wel effe kijken'.

De groenteboer, Jan de Heer had een vrachtauto, ik meen een T-Ford met open laadbak. Deze stond in een loods aan de Bleekerstraat. Jantje Hopman volgde een opleiding als automonteur op de ambachtsschool. Hij kon, volgens eigen zeggen, ook al autorijden. Om dat te bewijzen werd door enkele jongens op een avond de deur van de loods geopend, nam Jan achter het stuur plaats, wist de motor aan de praat te krijgen en reed vervolgens met een laadbak vol jongens een rondje Vissershops. Bij terugkomst probeerde Jan, om geen argwaan te krijgen, de auto achterwaarts de stalling in te rijden. Dit was helaas te veel van zijn stuurkunsten gevraagd. De auto kwam tegen een stijl van de deuren aan waardoor de loods enigszins was ontzet. Hoe de schade precies verrekend is weet ik niet meer, maar gezien het solidariteitsbeginsel van de Hoppers, zal dit wel gezamenlijk zijn opgelost.

Ach, er valt zoveel op te halen. Zo werd bijvoorbeeld de handkar van schelpenboer Klein even 'geleend'. De Bleekerstraat liep af waardoor de kar zo'n vaart kreeg dat de kar werd losgelaten en via de aanlegsteiger van het pontje van Schaap in de Zaan verdween. De gevechten op vloten op de Zaan tussen de Hoppers en de Havenezen. De vloten waren samengesteld uit aan elkaar gebonden grote voedselblikken, afkomstig van voedseldroppings of voedselverstrekingen in en na de Tweede Wereldoorlog. Het open zwembad in de Zaan aan de punt van het eiland, waar één of mogelijk meerdere dagen 's morgens vroeg (6 uur?) kosteloos mocht worden gezwommen. Dit was het zogenoemde 'werkelozen uur'. Niet iedereen nam het pontje naar het eiland, menig een zwom naar het zwembad toe en dook vervolgens onder het luik van het diepe bad door. Het zwembad was overigens niet strikt noodzakelijk, want het meest werd er in de Zaan gezwommen. Je kwam dat wel met een snor van olie uit het water. De Zaan was namelijk niet bepaald schoon door de vele boten die er voeren en het afval van de zeeboten en coasters in de houthaven. Misschien waren de laatste oorlogsjaren een uitzondering, er was toen weinig of geen scheepvaartverkeer.

Het mooiste was het duiken of springen van de aanlegsteiger van de Zaandammerboot. Vooral doordat de Heer Kalbfleisch, de beheerder van de steiger en de kaartjes controleur, dat probeerde te verhinderen. De truc was dat een stuk of vier jongens aan de linkerkant de steiger op renden. Kalbfleisch rende dan uit zijn hok en kwam om de doorgang te versperren. Ondertussen rende een grote groep achter der rug van Kalbfleisch over de steiger en sprong in het water. Kalbfleisch tuinde er telkens weer.

Een andere geliefde bezigheid bij het zwemmen was een 'slepie pikken'. Dit hield in dat je naar een beurtschip zwom, dat bij het spuigat bijvoorbeeld werd vastgepakt. Vervolgens krom je aan boord. Dit was geen ongevaarlijke bezigheid, het was ook niet altijd toegestaan door de schippers. Als je aan boord was en het werd goedgevonden dan voer je mee tot zelfs aan de Coenhaven. Dan ging je weer te water en probeerde je een terugvaart te pikken. Als dat niet lukte dan moest je 'land over zand', zoals de uitdrukking luidde, dus via de weilanden en sloten.

Luilak was een bijzonder gebeuren. Voor de vuren werden aangestoken werd er wekenlang hout en ander brandbaar materiaal bij elkaar verzameld. Soms moesten de houten tuinhekjes en zelfs een keer een schutting van de werf aan de Conradstraat het ontgelden.

Als vrienden en kennissen van destijds bij elkaar zouden komen, zouden er beslist nog vele gebeurtenissen naar boven gehaald worden.

De buurt

De winkelstand uit het Hop:

Een groetenzaak van Jan de Heer, hiervoor reeds aangehaald.

De zuivelhandel van, de niet bij zijn handel passende naam, Bakker, waar boter in kleine hoeveelheden afgesneden verkrijgbaar was en waar de melk in de verlangde hoeveelheid in een meegebrachte kan werd gegoten.

De kruidenierszaak van De Haas ('Hasie'), waar de grutterswaren, suiker, meel en andere producten uit de schappen werden geschept en in papieren puntzakken werden gedaan. Hasie moet er een flinke boekhouding op na gehouden hebben, want er werd naar horen zeggen, flink gepoft.

Voorts was er aan de Bleekerstraat nog de ouwelfabriek. De jeugd van het Hop regelmatig naar toe ging om te kijken of er nog resten ouwel waren, die niet voor de verkoop en handel te gebruiken waren. Heel wat kilo's van het meestal zoete spul zijn er opgegeten.

Vissershop, een naam die betrekking moet hebben op de visserij. Die zal ter plaatse zijn uitgeoefend. Het Hop bood de vissers ligplaatsen. Geen van de straten op het Vissershop verwijst echter naar de daar plaatsgevonden hebbende nering. In plaats daarvan werden alle straten, met uitzondering van de Bleekerstraat en de Conradstraat, naar bomen vernoemd, die dan gelukkig ook in de betreffende straat (pardon: 'laan') werden geplant. Het Vissershop was hierdoor een mooie groene wijk.

In 1945 was daar overigens nog maar weinig van te merken. Vooral in de twee laatste, zeer koude oorlogswinters ('43-'44 en '44-'45) waren de meeste bomen omgezaagd en in de vuurduvels (kleine ijzeren kacheltjes) verdwenen.

Tot zover, in kort bestek, een overzicht van mijn herinneringen aan het Vissershop.

Alkmaar, 30 oktober 2003

J.W. Schermer (Jan)

Marianne Schuit

Esdoornlaan 3
1505 GE Zaandam
075 6355919

Ingezonden: 2 handgeschreven A4

Op het Vissershop wonen heeft iets. Een aparte wijk, waar veel gebeurde, nare en leuke dingen. Geen saaie wijk, gezelligheid op straat. Ik herinner mij, en dat is niet zo lang geleden, dat we met mooi weer bij de familie Brand op de Berkenlaan zaten, onder een mooie eik die als parasol fungeerde. Het was een mooi beeld die oudere dames die daar op dat bankje de buurtroddels doornamen. Sensatie speelde ook in de wijk. Er werden ramen ingegooid in verband met relatieproblemen. Als er iets gebeurde liep de wijk leeg om het gebeuren van dichtbij te bekijken. En de verhalen deden de ronde.

In woonde 22 lang jaar lang met plezier op de Berkenlaan. Maar soms, vooral de laatste jaren, ook twijfel om te blijven. Maar nu ik verhuist ben naar de tijdelijke woning ben ik blij dat ik gebleven ben en straks en nieuwe woning kan betrekken. Een nieuwe start in mijn nieuwe leven.

Als lid van de bewonerscommissie zet ik mij in voor de wijk. Al vanaf het begin heb ik er aan deel genomen, ik doe dit met plezier. De verschillende meningen, het door elkaar heen praten, heftige emoties die zich afspeelden en nog afspelen. En ik geloof zeker dat het in de toekomst een mooie wijk gaat worden. Het zal gepaard gaan met conflicten en heftige discussies, maar uiteindelijk zullen we ons allemaal prettig gaan voelen. Hopelijk gaan we er

allemaal zorg voor dragen dat de saamhorigheid weer terugkomt, ook met de nieuwe bewoners. Ze maken een keuze om hier te gaan wonen en dat doe je niet voor niets. Er is al zoveel gezegd en geschreven over het Hop. Daar kun je niet omheen. Zoals het kunstproject, waar vind je dat. Alleen in zo'n wijkje als het Hop. Dit wordt heel leuk en in de tweede fase wordt het nog leuker.

Jaap Smit

Lindenlaan 9
1505 GJ Zaandam
075 6157505

Ingezonden:

2 A4 vellen handgeschreven in de dichtvorm
krantenartikel: Schaatsen op het schoolplein

De echte Vissershopper

De echte Vissershopper, wat is dat voor een mens
Die zit maar met één gedachten, 'gaat alles wel naar wens'
Hij zit maar in gedachten, hij ligt wat in de knoop
Dat komt omdat zijn buurtje zo drastisch wordt gesloopt
De een zegt: 'het zit in de palen', de ander zegt: 'in het beton'
Maar ik dacht bij mezelf: 'dat het allemaal zo kon'
Maar we kunnen blijven lullen
Eén ding is dan toch een feit
We zullen moeten wennen aan de nieuwbouwnijverheid

We krijgen ook een kunstwerk
Geen vliering trap of tweede wc
Nee iets heel bijzonders
Gemaakt door Ida van der Lee
Dus verder geen geouwehoer
Want dat doet ze samen met Jaap Velsersboer

Het Vissersshop, een buurt apart
Met lief en leed en ook wel smart
Een dorp met verschillende soorten mensen
Met ieder zo zijn eigen wensen
Een buurt die ik heel goed ken
Omdat ik er geboren ben
Een wijk met leuke huizen en gezellige straten
Met gewone mensen die houden elkaar in de gaten
Een dorp met allure
Van Dijkman tot aan De Haan
Achter de dijk, tot aan de Zaan

Metje Steding- Prins

Plataanlaan 83
1505 GP Zaandam
075 6177014

Ingezonden:

2 A4 vellen handgeschreven
7 fotobladen met in totaal 13 foto's van de sloop en van vroeger

foto 1. mijn gestript huis

foto 2. tijdens de WK voetbal van 1998

foto 3. Deze foto is van 1914. Hier werd later het Vissershop gebouwd

foto 4. Kinderen van het Vissershop in 1935 bijeen in de Lindelaan

foto 5, 6, 7 en 8: mijn huis

het is voorbij, je bent er niet meer, mijn trieste oog traant zo zeer

in gedachten zie ik mijn huis keer op keer

maar het is voorbij

je bent er niet meer

foto 9: Esdoornlaan zonder bomen

foto 10: Mijn vader met de hond, op de achtergrond de oude school

foto 11: Op het Vissershop

Honderdduizenden voetstappen heb ik hier gelopen

Met mijn ouders, mijn kinderen en met de hond

En wie weet in het nieuwe Hop met kleinkinderen

Ik mag het hopen

Het lijkt wel oorlog al ik er nu naar kijk

Maar nog 2 jaar dan staat er een nieuwe wijk

En hoop er dan weer honderdduizenden voetstappen te lopen

Met veel plezier

Ik mag het hopen

Foto 12 en 13

Dit zijn dezelfde 2 huizen, er zit 80 jaar verschil tussen

Bij het kruisje is mijn vader, Evert Prins

Mijn Vissershop

Ik ben hier bijna 52 jaar geleden geboren en getogen.

Nu denk ik, wat zijn die jaren omgevlogen

Om mijn vader zag hier 85 jaar terug het levenslicht

En deed hier twee jaar geleden ook zijn ogen dicht

Ik ben hier gelukkig maar had ook mijn verdriet

Vooral de laatste levensfasen van ouders vergeet ik niet

Zij maken de sloop gelukkig niet meer mee

Ja, het gaat nu echt gebeuren

Ik doe mijn best om niet al te veel te treuren

Ik treur ook niet om mijn oude huis, want die was echt op

Ik treur een beetje om mijn eigen oude Vissershop

Mevr G. Tel

Stadlanderweg 1 (voorheen Plataanlaan nr. 20)

1502 EA Zaandam

075 7718952

Ingezonden:

A4 met gedicht getypt

2 x A4 met tekst getypt

Vissershop

Viooltjes bloeien in het gras
Wat eens Harm* z'n tuintje was

En eikentwijggjes nog heel klein
Zullen ooit nog bomen zijn?

Het Vissershop is haast verlaten
Lege woningen en stille straten

De mensen woonden hier levenslang
En alles ging hier gewoon zijn gang

Ooit zal dit dorp worden gesloopt
Wat eigenlijk niemand had gehoopt

Een andere wijk gaat men hier bouwen
Een heel nieuw beeld zal zich ontvouwen

Wat rozen verwelken, schepen vergaan
Maar de ziel van het 't Vissershop zal nooit verloren gaan!

*) naam buurman nr. 18 (had grasveldje op erf)

GESTOLEN GOED GEDIJT of het verhaal van DE VIJGENBOOM

Toen ik een paar jaar op het Vissershop woonde, ontdekte ik op een dag een boompje, eigenlijk nog een struik, in het plantsoentje op de hoek Lindenlaan Beukenlaan. Er zaten een paar vruchten aan die ik niet precies thuis kon brengen, maar aan het blad te zien vermoedde ik dat het vijgen waren. Bij navraag in de buurt wist niemand precies hoe dat boompje daar gekomen was en wie het daar had neergezet. Behalve de overbuurvrouw dan, maar daar kwam ik pas veel later achter.

De Chinees die er vlakbij woonde, zei dat de gemeente hem misschien geplant, maar bij mijn weten plant de gemeente Zaanstad geen vijgenbomen.

Hij en verder ook anderen in de buurt, hadden er in ieder geval geen bezwaar tegen dat ik het weghaalde. Het boompje stond daar ook wat donker en omdat er een paar nog lang niet rijpe vruchten aanzaten, leek het mij een leuk idee om op eigen zonnig erf uit te proberen wat dit nu eigenlijk was.

Op een mooie dag werd het boompje met de hulp van een goede vriend verplaatst naar mijn erf dat op het zuidwesten lag. Beter kon haast niet. En, zoals ik al vermoedde, het bleek inderdaad om een vijgenboom te gaan. Het eerste jaar was de opbrengst nog niet zo groot, maar het jaar daarna droeg de boom in september behoorlijk wat vruchten, met zelfs een tweede pluk in de herfst. De boom groeide enorm en gaf laag bij de grond ook veel schaduw, waar mijn beide katten best blij mee waren. Op warme dagen was het er immers geen zitten en voor de dieren al helemaal niet.

De eerder genoemde overbuurvrouw Jolanda, alias 'Piep' dronk wel eens koffie bij mij. Toen ze op een dag mijn erf opwandelde, riep ze verbaasd en met wat boze ondertoon: 'is dat mijjijjn vijgenboom, heb je die uit het plantsoen gehaald?!

'Ja', antwoordde ik wel wat schuldig en vervolgde: 'maar ik wist niet dat die van jou was, ik had het aan iedereen gevraagd. 'Nou, behalve aan mij dan' zie ze en daar had ze wel gelijk in. Nu had je de poppen aan het dansen! Gelukkig was ze niet zo erg boos. Zij had die boompje als plant op Koninginnedag in Poelenburg gekocht en hem later in het plantsoen gezet naast het huis van de Chinees, omdat ze op haar erf niet voldoende ruimte had. Ik heb

haar toen beloofd dat ik haar van vijgen zou voorzien als ze rijp waren en dat ze zelf ook mocht plukken. Haar man zei later nog, dat hij er in 't voorjaar wel wat klak bij zou gooien, dus dat zat wel goed.

Overigens deed hij het zonder kalk ook prima, de boom dan. Inmiddels hingen er zoveel vruchten aan de takken dat ik ze niet meer alleen kon opeten. Ik deelde dan uit in de buurt, maar lang niet iedereen lust vijgen. Met de toenmalige buurman naast mij, maakte ik wel eens grapjes om de vijgen te koken, er jam van te maken en die in de buurt te verkopen. Immers de firma Hak is, naar ik gelezen heb, ook in een schuurtje achter het huis begonnen met de verkoop van appelmoes. Of een bordje in de steeg: 'Vijgen te koop'
Met Poelenburg in de buurt zou dat wel eens een groot succes kunnen worden. Soms renden de katten achter de gevallen vijgen aan en hadden de grootste pret. Intussen was de boom zo gegroeid dat ik haast mijn schuur niet meer in kon en het buitenlicht door het bladerdak scheen. Op stormachtige herfstavonden schuurden de takken soms langs het raam van het halletje, wat nogal angstaanjagend klonk.

Antwoorden op de vragen:

Markante personen: Jaap Smit

Goede herinneringen: zwemmen op zomeravonden in de Zaan bij de steiger

Bomen: Ik keek dagelijks naar de bomen, dacht wel eens, als die konden praten hadden ze heel wat te vertellen. Ze waakten over de huizen

Kwaliteit huizen: Ja, ik had wel hinder van de slechte staat van de huizen, vooral 's winters.

Toch leefde je daardoor dichterbij de seizoenen. De sloop is een spijtige gebeurtenis. Het is het einde van een periode in de sociale woningbouw.

Jammer dat de ZVH niet één huisje kon restaureren en inrichten als bijvoorbeeld praathuis, ontmoetingsplaats, dia's laten zien van vroeger.

J. Volger

Eikenlaan 1 (geboren Esdoornlaan 14, later gewoond op Esdoornlaan 15, daarna Berkenlaan 4)

1505 GL Zaandam

075 6161928

62 jaar

Ingezonden:

1 A4 handgeschreven

2 fotobladen met 3 foto's

foto 1. F. F. Volger- van der Weide. Mijn geboortehuis Esdoornlaan met de vier buurmeisjes Hartog op het tuinpaadje van nr. 16.

Foto 2. Femmie v d Weide oud 5 jaar, Rosita Koomen oud 4 jaar. Foto ± 1946 bij een van onze ouders voor op de Esdoornlaan 14 of 20.

Foto 3. Dit is de Kastanjelaan in augustus 1965. De eenzame DAF was van ondergetekende. Het is een iets vertekend beeld want er stond vaak nog een auto, een VW Kever van Siem Bes.

Deze Siem was "prof keeper" bij Haarlem. Zelf woonde wij op de Esdoornlaan 15

Ik ben geboren op de Esdoornlaan 14 op 15 april 1941. Mijn ouders kwamen uit Drente, daar was weinig werk en hier wel. Als kind heb ik veel plezier gehad, het was gezellig met de burens en de kinderen uit de straat.

Ik ging naar de Gym Olympia en er was een clubhuis op de Blekerstraat. Naar de Hopschool ben ik niet geweest. Mijn ouders waren Christelijk dus de Jonge Arnoldusschool was mijn

school. Op de Blekerstraat stond een fabriek die ouwel maakte voor onder de koekjes. Er maar er was een raampje stuk dus dan weet je het wel. Erg lekker hoor in die tijd. Mijn man heb ik leren kennen bij Verkade daar wij met vakantiewerk bezig. Wij zijn getrouwd en zijn gaan wonen op Esdoornlaan 15, na twee jaar moesten wij verhuizen want wij woonden in, en de heer Kalbfleisch de hoofdbewoner was overleden. Vervolgens gingen wij naar Kogerveld, waar we plus minus acht jaar hebben gewoond. Daarna terug naar het Hop. Dat was naar de Berkenlaan nr.4. Na de renovatie zijn wij wederom verhuisd, nu naar de Eikenlaan 1). En daar wonen we tot nog toe.

Annemieke Woudt

Esdoornlaan 4
1505 GE Zaandam
075 6172354

Ingezonden: 2 handgeschreven A4, 1 A4 getypt

Beste Ida, Jaap, Max en anderen,
Helaas, geen foto's
Alleen wat letters
Over dag en nacht
Zo letterlijk is het wit en zwart
Geen metafoor
Gewoon de hoeveel licht
En dat terwijl we varen
Als zon en maan met vier planeten
In een sextiel staan ten opzicht van de aarde
En 's nachts de volle maandag
Volledig verduisterd zal zijn.
Hopelijk heeft deze 'harmonische concordantie'
De positieve uitwerking op alle varengasten
En dat waarvoor we met elkaar
De boot in gaan
Zodat we allemaal ervaren
Dat we met recht in hetzelfde schuitje zitten.

Succes en groeten

Vissershop, 30 oktober 2003

Nee, ik kom hier niet vandaan
Ik ben geboren aan de Zaan
Daar waar al die molens staan
Waarheen we varen gaan

De beuk ging in de Notenlaan
Hopstraat weg, en berken staan
Naakt en wit, van laan ontdaan
Wat is het hard gegaan

's Middags, 't werk is weer gedaan
komen er bewoners aan
langs da lange Lindelaan
waar de hekken staan

Als die berken, zo ontdaan
Van de grond van hun bestaan
Spreekt de een de ander aan
Over verder gaan

Ik liep net langs de Esdoornlaan
Heb daar lange tijd gestaan
Morgen gaan ze de palen slaan
Of boren, bij de Zaan

Esdoorn- en Kastanjelaan
Eiken, Beuken en Plataan...
Bij de bomen aan de Zaan
Daar kom ik nu net vandaan

Nachtuil tussen vroege vogels

'Ben je op de fiets, kom dan maar achterom', zei de vrouw die mijn nieuwe huisje op het Hop aan het leeghalen was. 'De poort zit aan de zijkant'. Zo ontmoette ik meteen de buurvrouw met wie ik inmiddels zes jaar de poort deel. Háár poort. Om bij mijn achterdeur te komen, moet ik over haar achtererf. Dat kan een hele toer zijn, want de buurvrouw heeft veel kinderen en nog meer kleinkinderen en die komen vaak op bezoek. Niet zelden op de brommer of fiets.

Staat er iets in de weg, dan is dat eerder aanleiding tot een burenpaartje dan een struikblok. Over de kleinkinderen bijvoorbeeld. Nog steeds zie ik, als ik aan mijn tafel zit te schrijven, regelmatig een paar blauwe ogen tussen de citroengeraniums voor het achterraam verschijnen. In de loop van de jaren zijn ze steeds hoger tussen de blaadjes door komen kijken. Maar de oogjes zijn steevast van de kleindochter. Zij verklaart haar komst tot op de dag van vandaag met: 'ik kom Hannes halen'.

De stoere rode kater van de buurvrouw deed dat op zijn manier: Hannes halen. Elke dag zat hij luid mauwend op het achterstoepje tot 't madame behaagde om naar buiten te komen. Waar ze dan op gepaste afstand langs elkaar heen zaten te kijken. Pas na zijn verschijnen toonde ze enige belangstelling door vóór zijn achterdeur te gaan zitten. Toen dat niet hielp, voegde onze poes het erf én huis van de burens aan haar territorium toe.

Buurvrouw zelf is een trouwe poortwachter. Ze is ook een vroege vogel, en ik ben een nachtuil. Toen ze daar nog niet aan gewend was, kwam ze 's avonds laat wel eens in nachtpon het straatje op. Onvervaard stond ze opeens achter me, terwijl ik mijn fiets in de schuur zette: 'ik dacht dat er een inbreker was'.

Binnenshuis horen we weinig van elkaar, onze gangen zitten tegen elkaar aan. Aan de kamerkant is dat een ander verhaal, qua muren én burens. Vogels van diverse pluimage volgden elkaar daar op. De eerste buurvrouw met wie ik vaak over de schutting praatte, was geboren en getogen in het Hop en trok me mee met een zwerm oude bewoners die neerstreek in de Rosmolenbuurt. Misschien hebben zij wat verder noordelijk een 'Hop Hogerop' gecreëerd?

In de woonkamer is het niet zo gehorig, maar boven...

Eerst zat er een buurman met een 'bakkie' op de kamer die grenst aan mijn slaapkamer. Die had de neiging om de volumeknop op de meest onverwachte momenten een flinke draai te geven en opeens hard in de microfoon te schreeuwen. In het begin zat ik rechtop in bed.

Ook hij was een vroege vogel...

Geprezen zij de oordoppen, want daarna trok een groepje hardcore housers in het buurhuis. Als de dreun veranderde in een soort mitrailleurvuur en zelfs door de oordoppen heen drong, ging ik wel eens vragen of het wat minder kon. Geen probleem, al bleef het nooit lang rustig.

Ze leken dag en nacht wakker te zijn en kwamen op ongebruikelijke tijden aanbellen, meestal om de oven te lenen of iets anders dat los zat en draagbaar was. De buurman die volgde, snurkte zo hard dat ik er vaak niet van kon slapen. Maar ik had die oordoppen. Ook het oefenen van de fluitiste die er woonde kon ik er 's ochtends mee aan, want hoe mooi ik het ook vond, zij was een vroege vogel en ik ben een nachtuil. Ook nu wonen er mensen. Ik hoor hen weinig. Vermoedelijk zijn de vogels vaak gevlogen.

